

Spalis, 1922.
KIBURIS
HNEIDER'S EKA
PPERT & RESTONE
ADWAT
Nėra
AVE., St., 3415
ROLES

Pirmutinia Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išėina kasdien apart nedėdienių.

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY

Visų Salių Darbininkai, vienykitės! Jūs nieko nepralaimėsite, tik retėžius, o išlaimėsite pasaulį!

No. 247. Telephone Stagg 3878. Brooklyn, N. Y., Pėtn., 20 d. Spalio (October), 1922. Pavienio numerio kaina 4c. Metai XII. Dienr. IV.

PASIDARBUOKITE! KIEKVIENAS "LAISVĖS" SKAITYTOJAS SURASKIT BENT PO VIENĄ NAUJĄ SKAITYTOJĄ. "LAISVĖ" TIK \$5 METAM

PENNSYLVANIJOS MAINIERIAI PIKIETUOJA NEW YORKE

Berwind-White Anglies Kompanija Išmetė Angliakasių Iš Grintelių

Mat, angliakasiai reikalavo, kad kompanija su jais derėtųsi, kaip su unija, o ne kaip su pavieniais darbininkais.

New Yorkas.— Ant vyriausios New Yorko gatvės, Broadway's atsirado naujas reginys. Pensylvanijos angliakasiai atvažiavę čia "pikietuoją" ofisą (raštinę) Berwind-White anglies kompanijos, po num. 11 Broadway. — Pikietai tai yra pastatymas tam tikro skaičiaus streikierių ties fabriku, kasykla, ofisu ir t.t. Streikieriai-pikietai vaikščioja apie tokias vietas ir paprastai nešioja tam tikras iškabas. Ant iškabų esti pažymėta, kas ir dėl ko streikuoja.

Dabartiniam angliakasiams-pikietai New Yorko pritari daugelis New Yorko darbininkų. Įvairių darbų moteris darbininkės pasizada eiti padėti angliakasiams pikietuoti.

Kompanija išmetė angliakasių iš savo lindylių. Del ko Pensylvanijos kasyklų darbininkai atsikraustė net į New Yorką pikietuoti prieš savo siurbėles? Štai del ko.

Berwind-White Anglies kompanija, kuri yra viena iš stambiausių Somerset apskrityj (Pensylvanijoje), atsisakė kalbėtis su angliakasių unija apie mainierių mokėsnį ir kitas darbo sąlygas. Jinai sutiko derėtis su savo darbininkais tik, kaip su atskirais asmenimis. Darbininkai griežtai stoji už uniją. Tuomet kompanija vienu sykiu uždarė savo kasyklas, ir paliko 8,000 angliakasių be darbo. Paskui prisiamdė ginkluotų mušeikų.

Siamtinėja mušeikas į kompanijos grinteles-lušnas, ir mėto iš ten angliakasių šeimynas. Nepaiso nei mažučių kūdikų, nei šalčio. Kompanijos agentai baisiai nachališki. Randa angliakasių moteris bekepančias duona, arba beverdančias valgyti, arba prisirengusias drabužius skalbti. Sugriebę viską drebina pro duris laukan, ir tūk.

Nelaimingos angliakasių šeimynos apsigyvena vistinčiose, daržinėse, audeklinuose šėtruose ir net visai po atviru dangum. Tuo tarpu anglis negaminama. O Berwind-White kompanija yra padariusi sutartį su New Yorko Rapid Transit (požeminių gelžkelių) ir iškeltą oro gelžkelių kompanija. Pagal sutartį Berwind-White turi pristatyti jai labai daug anglies. Jeigu sutarties neįsipildys, tai New Yorko miestas turės apie milijoną dolerių nuostolių. Mat, miestas yra

VOKIEČIŲ KAPITALISTAI REIKALAUJA PALIKTI "SOCIALIŠTĄ" PREZIDENTU

Berlynas.— Sulyg konstitucijos, tuojau turėtų prasidėti Vokietijos prezidento rinkimai. Jis turėtų būti renkamas visuotiniu žmonių balsavimu. Bet Vokiečių Tautininkų Partija reikalauja pataisyti konstituciją taip, kad dabartinis "socialistas" prezidentas Ebertas galėtų pasilikti prezidentu iki 1925 metų be jokių rinkimų. — Tikroji galva Vokiečių Tautininkų Partijos yra Hugo Stinnes, stambiausias Vokietijos kapitalistas. Vadinasi, Ebertas puikiai tarnauja kapitalui, kad Stinnes nenori paleisti jį iš prezidento vietos.

AREŠTAVO 300 I. W. W. UNIJOS NARIŲ

Jų tarpe areštuotas ir vadas laivų krovėjų streiko.

Portland, Oregon.— 8:30 val. vakare šnipai ir policija užklupo ant darbininkų, prigulinių I. W. W. unijai, arba, kaip paprastai sakoma, ant "aidoblistų". Areštavo visus, pas kuriuos tik rado unijos kortą. Suėmė ir Wm. Fordą, vadą vietinio streiko laivų krovėjų (dokininkų).

Tautų Lygos "Darbininkų" Konferencija

Zeneva, Sveicarija.— Suvažiavo delegatai iš 54 šalių ir taip vadinamą "tarp-tautinę darbininkų konferenciją." Tai konferencija, kurią sušaukė Tautų Lygos Darbo Biuras. Delegatai susidarė iš "darbininkų ministerių" ir darbininkų pardavikų, vadinamų "vadu". Čia buvo ir tokie gėloni "vadai", kaip Albert Thomas, Jouhaux ir kt. Konferencijos pirmininku vienvalsiai išrinktas lordas Burnham.

HARDINGAS VĖL KANDIDATUS Į PREZIDENTUS.

Washingtonas.— Vietinis dienraštis "Morning Post" rašo, kad prezidentas Hardingas 1924 metais vėl kandidatuos į Amerikos prezidentus.

Pasak to laikraščio, "republikonų partijos gerovė reikalauja", kad prezidentas Hardingas ilgiau pabūtų prezidentu.

Reikia pasakyti, kad jis puikiausias prezidentas stambiesiems kapitalistams; akliausias jų įrankis.

DIEVO TARNAI SVETIMOTERIAVO IR "ANGELAIS" VADINOSI

New Brunswick, N. J. — laiškai tarp kunigo Hall'o ir Atsirado du liudininkai, kad Millsienės. Aišku, kaip dieklebonas Hall ir jo meilužė Millsienė, zakristijonienė, buvo nužudyti už kokių šėsių mylių nuo New Brunswicko. Spėjama, kad jiedu buvo įsodinti į automobilį, nuvežti į tankią giria, nūšauti, ir judviejų lavonai vėl atvežti į Stevenso farmą, ties Brunswicku. Dahar skelbiami meilės

Dar Reikia Pašėlpos 2,500,000 Žmonių Rusijoje

Maskva.— New Yorko dienraščio "Times'o" korespondentas rašo, kad Amerika turėtų šią žiemą pašėlpti 2,500,000 žmonių Rusijoje. Tai niekam, girdi, nereikėtų mirti del bado. — Na, o kaip čia seniai kapitalistų spauda bubernio, būk šią žiemą būsiąs Rusijoje baisnesnis badas, negu pernai?

Gen. Ludendorffas Gina Ministerio Žudikus

Mat, ministeris Rathenau buvo žydas ir respublikininkas.

Berlynas.— Feldmaršalas generolas Ludendorff'as teisingai žydas, kurie nužudė Rathenau, Vokiečių užsienio reikalų ministerį. Jis išsiuntinėjo del to 20 laišku įvairiems savo sėbram. Laiškuose išvadžioja, kad neteisintai buvę nuteisti kalėjimui ministerio žudikai. — Jie gavo nuo 60 dienų iki 15 metų kalėjimo.

Ludendorff'as yra žydu ūdikas. O Rathenau buvo žydas. Ludendorff'as atvirai pritaria, kad būtų sugrąžinta kaizerio valdžia Vokietijoje. O ministeris Rathenau paturėdavo respubliką. Štai kodėl Ludendorff'as užtaria nužudytojus to žydo ministerio. Užtaria juos ir Ludendorff'o sėbrai—monarchistai.

Turėsiąs Rezignuoti Lloyd George

Konservatai pavarysią dabartinį ministerį pirminką.

Londonas.— Konservatai (nepažangūs buržujai) atstovai žemojo parlamento rūmo 186 balsais prieš 87 nutarė darbuotis, kad sudarius valdžią vien tik iš konservatų partijos narių. Konservatai tikisi lengvai laimėti parlamento rinkimus. Tokiame atsitikime teks rezignuoti dabartiniam ministeriui pirmininkui Lloyd George'ui ir įvairiems kitiems nariams dabartinės sudėtinės (koalicinės) ministerijos.

EXTRA!

Pranešama, kad jau rezignavo Lloyd George, Anglijos ministerių pirmininkas.

TIK DARBAS IR MOKSLAS IŠGANYS SOVIETŲ RUSIJĄ.

Trockio Prakalba Komunistų Jaunimui

Kapitalistai gudrus. Komunistai turi paimti viršų. Maskva.— Trockis, Sovietų Rusijos karo komisaras, pasakė galingą prakalbą komunistiniam jaunimui. Gruste prisigruod žmonių pilnutėlis didžiulis teatras pasiklausyti Trockio prakalbos.— Teatro vardas — Maskvos Teatras.

Pakalbėjęs apie bendrąją Rusijos ir pasaulio politiką, Trockis atsikreipė į komunistų jaunimą:

"Dedu aš jums didelę sunkią našta; ir jūs esate jauni ir stiprūs, ir jūs galite nešti našta, kaip kad mes nešėme, ir dirbome ir kentėjome, kad jūs būtumėte laisvi... Jūs turite dirbti; įsikibkite dantis ir kieta lavinimosi ir mokslo akmenį, ir atkakliai laikykitės, kol išsilavinsite, išsimokinsite. Nes tik per mokymąsi, per jūsų mokymąsi ir lavinimąsi mes tegalime išlaikyti tai, ką jau esame laimėję."

Užsieniniai kapitalistai ir naminiai Rusijos buržujai gudrus, išsilavinę. Jie turi armijas savo specialistų. Bet komunistų jaunimas turi savo darbu ir mokslu paimti viršų.

Už Nužudymą Vyro Moteris Nuteista Visam Amžiui Kalėjimo

Toms River, N. J.— Prijo rankų rado porą žiedų. Viena buvo deimantinis žiedas. Jeigu čia būtų plėšikų darbas, tai jie nebūtų palikę nei žiedo nei laikrodėlio.

I teismą buvo atnešta kruvinas pagalvis (paduška), ant kurios Gibersonas gulėjo. Atnešta ir revolveris, kuriuo jis buvo nušautas.

Teisėjas Kalisch patarė prisiekusiems teisėjams užmiršti, kad Gibersonienė yra moteris; ir tik sprestį klausimą ar jinai kalta ar ne. Negalima, girdi, išteisinti moterų žmogžudžių vien todėl, kad jos moterys.

Pas nušautą Gibersoną rašęs tą sumą pinigų, jeigu ji neištekės iki 30 metų lavinsis muzikoj. Jozefina dabar 24 metų amžiaus. Neiškentė ir ištėkėjo už neturtingo muzikos rašytojo.

ŽINIŲ ŽINELĖS

Ohio Standard Oil kompanija pasiskelbė, kad perie metais gavo pelno 300 nuosimėjų. Tris syk tiek, kiek buvo vertas visas įdėtas kapitalas.

Los Angeles, Cal.— Iš vietinio kalėjimo pabėgo "vangelistas" dievašninkas Herbert Wilsonas. Į kalėjimą Prancūzų Komunistų Partijos suvažiavimą.

New Yorkas.— Mirus vežėjui H. Arthur'ui, daktaras rado jo smegenyse peilio geležtę daugiau, kaip pusantro colio ilgio. Geležtė jam buvo įvartyta į galvą šešeris metais atgal per muštynes.

Chicago, Ill.— Jozefina Kryliutė ištėkėjo pirm 30 metų amžiaus, ir per tai prarado 100 tūkstančių dolerių. Tėvas jai buvo už

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc. Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. \$7.00; foreign countries — \$9.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienytose Valstijose ir Kanadoj — metams \$7.00; pusei — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00. Kitose šalyse: metams \$9.00; pusei — \$4.50

GALI MOKĖTI, BET...

Pasaulinis karas visą Europą ir kitas šalis įklampino tokion bedugnėn, iš kurios dabar negalima nei išbristi, nei išsirsti. Viso pasaulio specialistai, viso pasaulio finansistai laužo galvas, kaip galima būtų ištraukti Europą iš tos klampynės, į kurią dabar ji įklampus. Visų šalių, karą laimėjusių ir pralaimėjusių, ūkis pakrikęs, pramonė nupuolus. Nekurios šalys negali net sau reikalingų produktų pagaminti, o kurios galėtų ir daugiau pagaminti, nesuranda jiems rinkų, nes visiškai pakrikę šalys nepajėgia jų nupirkti. Tuo tarpu visos šalys yra prasiskolinę. Talkininkų šalys prasiskolinę Amerikai, o tos, kurios karą pralaimėjo, apdėtos dideliausiais mokesčiais, turi mokėti talkininkams kontribucijas.

Iš viso to išeina tokia kombinacija: talkininkai verčia mokėti kontribucijas Vokietijai ir kitas nugalėtas šalis. Amerika reikalauja, kad talkininkai mokėtų jai skolas, nes jie gauna pinigų iš Vokietijos ir kitų šalių. Mat, karo metu Amerikos valdžia pati skolino pinigų ir juos davė talkininkams. Buvo manyta, kad kaip greit talkininkai laimės pasaulinį karą, taip greit Amerika atgaus savo skolas ir dar su dideliais nuosimčiais, su uždarbiu, nes pati skolino mažesniu nuosimčiu, o Europos valstybėms davė didesnių nuosimčių.

Bet dabar pasirodo kas kita. Talkininkai negauna iš nugalėtų šalių tiek, kad jiems pinigų pakaktų ir dar Amerikai galėtų skolas atidavinėti, todėl jie ir atsisako nuo skolų mokėjimo. Jau kelinti metai, kaip nuosimčių nemoka. Talkininkai sako, kad Amerika nuo karo nukentėjo tiek, kiek Europa, o visas Europos auksas suplaukė Amerikon, todėl apie skolų atidavimą negali būti ir kalbos. Bet talkininkai nekreipia dėmesį tai, kad Amerika įsikišo europinį karan ne todėl, kad nukentėtų, bet todėl, kad ką nors laimėjus, kad susikrovus naujus milijonus.

Kadangi Amerikos valdžia prasiskolinus, kadangi jai dabar reikia už paskolas mokėti nuosimčius, o įplaukos jau nėra tokios didelės, iš kurių galėtų nuosimčius už skolas apmokėti, tai dabar buvo priversta naują paskolą užtraukti. O kad Amerikos kapitalistai turi pinigų ir kad jiems nėra vietos, liūdija ir šita paskutinė paskola. Valdžia paskelbė, kad jai reikalinga penki šimtai milijonų dolerių, tuo tarpu bondsų tapo išparduota apie pusantro biliono. Teisybė, valdžia džiaugiasi tokiomis "pasisėkimais", bet kas džiaugiasi skolomis, tas prastas gaspadorius.

Matydama Amerikos valdžia, kad negalės iš skolų išsikepurnuoti, pradėjo griežčiau reikalauti, kad Europa atmokėtų skolas. Tuo tarpu specialistai tvirtina, kad Europa negalės Amerikai skolų atiduoti ir kad jas reikės kaire ranka peržengti, iš knygų išbraukti ir pasakyti: mes jums neskolingi, o jūs mums.

Bet valdžia vis dar su tokia minčia nesutinka, vis dar zurza, kad Europa nemoka ne tik skolų, bet užmiršta ir nuosimčius užmokėti. Pastaromis dienomis pramonės ir prekybos ministeris Hooveris pareiškė, kad Europa galinti skolas apmokėti, jeigu tik pas ją noras būtų, bet dabar nesą noro ir ji nemokanti. Todėl jis stoja už tai, kad valdžia griežčiau pareikalautų iš savo skolininkų skolų. Vienok ir jis pats gerai žino, kad tų skolų Amerika jau negaus, o jeigu ir gaus, tai labai mažą nuosimtį. Vadinasi, skolų reikės išsižadėti.

Čia vėl kyla klausimas, kas nukentės, kuomet Amerika negaus iš Europos skolų?

Kapitalistai karo metu susikrovė didžiausius turtus ir dabar jie, didžiūmoje, yra tos nuomonės, kad valdžia privalo panaikinti kalbamas skolas. Į tai, kad Amerikos valdžia prasiskolinus, jie mažai kreipia dėmesį, nes gerai žino, kad ta skolą nereikės jiems atmokėti. Čia visa sunkiausia našta puls ant darbininkų sprando. Juk ir dabar darbininkai moka dideliausias taksas nuo menko savo uždarbio; juk ir dabar patys reikalingiausi pragyvenimui daiktai apkrauti taksomis. Toliau reikės tas visas taksas didinti, nes kitaip valdžia vis labiau ir labiau klimps į skolas. Tokiu būdu darbininkų gyvenimas darysis sunkesnis, nes kapitalistai visur algas numušinėja, o pragyvenimas neatpinga ir negalės atpigti.

Amerikos įsikišimas į europinį karą Amerikos kapitalistams sukrovė didžiausius turtus, galybes padarė naujais milijonieriais, bet už tai pati valstybė, valdžia, įklimpė į didesnes skolas ir dabar visas tas skolas, iš jų našta, suvers ant darbo žmonių sprando. Daro žmonės galės džiaugtis didesniais mokesčiais, ku-

MIRTIES BAUSMĖ UŽ KYŠIŲ DAVIMUS IR ĖMIMUS.

"Draugas" rašo: "Bolševikų valdžia įvedė mirties bausmę už papirkimų davimus ir ėmimus. Bolševikų kriminalinis kodeksas tos rūšies prasizengėlius paskirsto į tris dalis. Mažiausia bausmė — metai kalėjimo. Augščiausia — mirtis."

Zinoma, "Draugui" ir visiems kitiems tokia bausmė baisi, išrodo nežmoniška ir todėl visi tos rūšies elementai piktinasi bolševikų žiaurumais.

Bet kur čia nesipiktinsi! Jeigu, pavyzdžiui, Lietuvos būtų tokie įstatymai, tai jau seniai būtų nelikę nei vieno ministro, nei vieno činovniko, nei vieno milijonieriaus — visi būtų buvę iškarti. O dabar visokie Purickiai, visokie Žukai ir kiti vandravoja tai Kauno, tai Berlyno gatvėmis ir jų niekas nei pirštu neliečia.

Ne be reikalo visi spekuliantai, visi tituluoti ir diplomuoti asmenys dabar nešasi iš Lietuvos, kaip žiurkės nuo laivo, jausdamos pavojų.

POLITIKIERIAMS SUSIPEŠUS.

Amerikoje viskas būna gerai patol, pakol politikieriai nesuspėsa, bet kaip greit jie susipeša, taip greit žmonės išgrista gana įdomių dalykų. Peštis gi jie pradeda visuomet prieš rinkimus.

Dabar Amerikos Legionas supyko ant valdžios už tai, kad pastaroji atmetė kareiviams bonusus. Todėl jis pasiryžo parodyti kam teko karo metu valdžios pinigai. Jis savo žurnale sako, kad Amerika šovinių gaminimų išleidusi \$827,450,600, tuo tarpu karo lauke buvę suvartota tik 20,000 tonų šovinių. Įsteigimui šešiolikos nacionalių stovyklų buvę išleista 206 milijonai dolerių. Tuo tarpu ekspertai apskaitliuoja, kad stovyklų įsteigimas turėjęs lėšuoti ne daugiau, kaip 128 milijonus. Amerikos oro laivynui karo metu esą išleista \$1,051,511,988. Tuo tarpu pats generalas Pershingas yra pasakęs, kad iš tų orlaivių nei vienas nebuvęs atgabentas karo laukan.

Toliaus nurodoma, kad karo laiku Amerikos armijoj būvę 580,182 arkliai ir mulai. Tuo tarpu tų ark-

riuos mokės valdžiai, kad pastaroji nors nuosimčius už savo skolas galėtų išmokėti.

Apie tai, kad apkrovus didesniais mokesčiais tuos, kurie karo metu susikrovė milijonus ir kurie dabar juos krauna, valdžia ir sapnuoti nesapnuoja. Ji apkrovė mokesčiais tuos darbininkus, kurie uždirba virš tūkstanties dolerių į metus, o stambiusios kapitalistus paluosuoja nuo mokesčių, stambieji kapitalistai, gaudami į metus gryno pelno apie 50 tūkstančių dolerių, gali gauti paluosavimą nuo mokesčių.

Tose šalyse, kurios Amerikai prasiskolinę ir dabar skolų negali atmokėti, kapitalistai užtektinai turi aukso, užtektinai turi turto ir jie visai nepaiso, kad valdžia paskendus skolose, kad jos pinigų vertė žemiausiai nupuolus, nes ir tų šalių valdžios visą sunkenybę suvertė ant darbo žmonių sprando.

lių ir mulų aprūpinimui būvę pagaminta arba nupirkta 1,637,199 šepečiai. Vadinas, virš milijono šepečių daugiau, negu gyvulių. Aburakui krepšių būvę nupirkta net 2,033,204. Raitarijai tinkamų arklų ir mulų būvę tik 86,000. Bet balnų būvę nupirkta net 945,000, tai yra, po vienuolika balnų ant kiekvieno gyvulio.

Legionas nurodo ir kitų panašių dalykų. Jis dabar valdžiai grumoją. Bet kur jis buvo pirmiau, kada valdžia arba jos paskirti komitetai varė panašų biznį? Tuomet ir Amerikos Legionas nieko nesakė, o tik dabar, kada jau rinkimai artinasi, pradėjo apie tai pasakoti. Teisybė, tui lengvatikiai mano, kad dabar jau kas nors atsakys už tokius darbelius, kam nors bus karšta. Mes gi sakome, kad nieko panašaus nebus, viskas užsibaigs gerai, kuomet tik rinkimai praeis.

VISUR MATO PAVOJUS.

Kapitalistinės sistemos grynėjai, matyt, jaučia, kad jų mylima ir ginama "tvarka" smunka. Jie visur mato vien pavojus. Paimekim kad ir stambiųjų kapitalistų reikalų gynėjų New York "Times". Jis žiūri pavarbų ne vien revoliuciniame darbininkų judėjime, darbininkų organizavime į uni- jas, bet jau ir Amerikos Legionas jam rodosi pavojingiu.

Neseniai buvo Legiono konvencija New Orleans mieste. Komandantas raportavo, kad Legionas auga ir rūpinasi išgavimu ex-kareiviams bonusų. Tas rūpinimasis gauti bonusų, kišimasis į politiką ir santikiai su Amerikos Darbo Federacija ir gązdina "Times"ą. Jis mato tam pavojų. Jam norėtųsi, kad Legionas nieko neveiktų savarankiai, bet klausytų kapitalistų įsakymų. Apie bonusus irgi turi užmiršti.

Jeigu jau tokios organizacijos kaip Legionas yra pavojingos kapitalistinei sistemai, tai jos gyvenimas labai trumpas.

Pavojingas yra daiktas bent kokį žmogų reformuoti.

Dabartiniu laiku žmonės žino visam kam kaina, bet nežino niekam tikrosios vertės.

Oscar Wilde.

riuos mokės valdžiai, kad pastaroji nors nuosimčius už savo skolas galėtų išmokėti.

Apie tai, kad apkrovus didesniais mokesčiais tuos, kurie karo metu susikrovė milijonus ir kurie dabar juos krauna, valdžia ir sapnuoti nesapnuoja. Ji apkrovė mokesčiais tuos darbininkus, kurie uždirba virš tūkstanties dolerių į metus, o stambiusios kapitalistus paluosuoja nuo mokesčių, stambieji kapitalistai, gaudami į metus gryno pelno apie 50 tūkstančių dolerių, gali gauti paluosavimą nuo mokesčių.

Tose šalyse, kurios Amerikai prasiskolinę ir dabar skolų negali atmokėti, kapitalistai užtektinai turi aukso, užtektinai turi turto ir jie visai nepaiso, kad valdžia paskendus skolose, kad jos pinigų vertė žemiausiai nupuolus, nes ir tų šalių valdžios visą sunkenybę suvertė ant darbo žmonių sprando.

AKLUMAS, BAIMĖ, AR OŽIO UŽSISPYRIMAS

Kaip Lietuvos, taip ir kitos nepriklausomos valstybės kilo tik dėka Rusijos revoliucijai, be jos nei viena iš jų nebūtų dabar nepriklausoma.

Kerenskis, pasigriebęs Rusų valdžią, apie nepriklausomybes Lietuvos ir kitų jai panašių nei kalbėt nenorėjo. Suvalkią, nors 1917 m. jos neturėdamas, priskiria Lenkijai, o kitus kraštus pasiilekia sau, tik 1917 m. lapkričio revoliucija atidarė duris tom valstybėms ir nepriklausomybę. Tų valstybių buržuazija ir buoži- ja tuojau šiuo pasinaudoja ir apgavus didesnę dalį nesusprištųjų darbininkų, pradeda tvirti savo baltąsias valdžias.

Mūsų kai kuri (tik ne visa) buožiija, negalėdama visai paslėpti revoliucijos nuopelnų nepriklausomos Lietuvos įsikūrimui, sako, kad ji pradėjo tvirtis tik dėka Vokiečių revoliucijai, bet paklauskime jų, kieno pasekmė yra ir kas pagimdė Vokiečių revoliuciją? Atsakymas — tai Rusijos revoliucija. Ji davė pamatą kitų šalių revoliucijoms ir jos pagimdė nemažai nepriklausomų valstybių, kurias sugebėjo pasigrobtį savoji augančioji tautinė buržuazija ir buožiija.

Gal mūsų buožiija ir pripažintų, ka jos nepriklausomybė gyvuoja dėka tik Rusų revoliucijos, bet bijo, kad teta Antantė nepaimtų ryškstę už prisipažinimą savo kilimo iš taip baisaus Antantei padaro — Rusijos revoliucijos. Jų baimė galėtų prilygti šiai vaiko baimėi, kokią esu girdėjęs pasakojant. Kartą iš mokyklos grįžo vaikas ir pasigyręs matutei, kad mokykloje nuo vyresniųjų draugu girdėjęs, jog žmogus paeinas iš bezdžionės. Mama tai išgirdus paėmė vaikui rykštę ir išvarius neliedo vidur ir nedavė vakarienes kol vaikas atsiėmė savo žodžius ir pripažino žmogaus kilimą nuo Adomo ir Jievos. Juk ir mūsų buožiija, prisipažinus tetai Antantai, kilus iš taip baisaus jai padaro, susilauktų to paties vaiko likimo, tad ji, suprasdama tą, jau iš karto vengia ir klupsčiodama apie ją pripažįsta fantazines Antantos pasakas, kad jos nepriklausomybė — tai nuopelnas imperialistinio karo, Antantos pergales ir t.t. Zinoma, už tokius prisipažinimus gauna, nors po jos priemenes paslankiot.

Pažvelgkime, ar Tarybų Rusija yra priešiniokė Lietuvos nepriklausomybės, ar su ja ji taiką padarė veidmainingai, kaip kartais tokiais žodžiais išsioksta buožių spauda. Taika padaryta tuo laiku, kuomet T. Rusijos raudonas ginklų buvo permušęs vainikuotą Lenkų baltąjį smaką ir jau žengė į Lietuvos sostinę Vilnių ir kitas jos lenkais okupuotas vietas, kuomet ir pačiai Lietuvos buožių valdžiai kinkos drebejo.

Tad mūsų patriotai ir suka galvas, kaip būtų geriau. Tarybų valdžia Rusijoje pavojinga jų dvarams, bankams ir kitiems galams; baltieji pavojingi jų augštoms vietoms ministeriat, departamentaut, konsulaut ir važinėti po įvairias konkerencijas, ir susipažint su augštiais asmenimis, žodžiu visai garbei, tad ir išėitės viena: glaustis prie Lenkijos, darant nors kokią "uniją", kas Lietuvos istorijai jau gerai pažįstama. Nors dabartinės garbės ir nustoty, bet Lenkija, kuriai Rusija irgi pavojinga būtų, nebūtų nuo savo stalo dau-

Ji, sulig taikos sutartimi, atiduoda Lietuvai šias vietas ir toliau laikosi tos nuomonės, atvirai pripažindama tuos kraštus Lietuvai, bet ne Lenkijai. "O tuo tarpu Antantė ką daro? Ji, turėdama savo įtekmėje Lenkiją, nei manyt nemano jos sudraust ir paliept, kad išėitų iš Lietuvos teritorijų, ji gudriai tyli ir bovina ją lyg kūdikį, o paskiau lyg pajuokai lygstasi su Lietuva del jos de jures, Nemuno nacionalizavimo, kad duot Lenkams galimybes galutinai tuose okupuotuose kraštuose įsigyventi. T. Rusija, permačius tą pragaištį pačiai Lietuvai, pakėlė savo balsą, kad išgelbėjus ją nuo šios kvailos nelaimės. Mūsų buržuaziniai-buožinė spauda pastebėjus tuojau pakėlė ano vaiko baimę, kad, girdi, reikia griežtai atsakyti nuo tokios T. Rusų pagalbos, kol teta Antantė nepastebėjo, nes ji gali paimt rykštę, arba subart. Reiškia, mūsų buožės sutiktų geriau prarasti nepriklausomybę, negu Antantės malonę.

Kartą man teko girdėti pašnekėsų žymių ir senų Lietuvos nepriklausomybės veikėjų, kad, girdi, jei sugriūtų Tarybų valdžia Rusijoje, Lietuvos nepriklausomybei grėstų didelis pavojus. Netarybiniai (patriotiniai) Rusai padarytos sutarties nepripažintų ir vykdindami obalsį "viena nedaloma Rusija", užgrobtų Lietuvą, nepripažindami jokių derybų,net tokių, kokias daro su Lenkija. Antantė, norėdama su ja gerų ryšių, nei pusės žodžio nepratars, kadangi mažutės Pabaltijos valstybės negali jai būti tiek naudingos, kiek didžiulė Rusija. Tuokart Lietuvai prisieit, ar klūt Rusijai, ar bile kokiomis sąlygomis dėtis su Lenkija, ir tik galėtų likti mums draugai vieni lenkai ir francuzai, kurie šiandien yra didžiausi mūsų priešininkai, kadangi francuzai, turėdami amžiną priešą Vokietiją, ir bijodami jos, stengsis palaikyti vartus tarp jos ir Rusijos, o tie vartai, — tai Lenkija ir Lietuva. Anglai, Amerika ir kiti, kuriems Vokiečių pavojus nebaisus, tie del senos draugystės palaikys baltąją Rusiją.

Tad mūsų patriotai ir suka galvas, kaip būtų geriau. Tarybų valdžia Rusijoje pavojinga jų dvarams, bankams ir kitiems galams; baltieji pavojingi jų augštoms vietoms ministeriat, departamentaut, konsulaut ir važinėti po įvairias konkerencijas, ir susipažint su augštiais asmenimis, žodžiu visai garbei, tad ir išėitės viena: glaustis prie Lenkijos, darant nors kokią "uniją", kas Lietuvos istorijai jau gerai pažįstama. Nors dabartinės garbės ir nustoty, bet Lenkija, kuriai Rusija irgi pavojinga būtų, nebūtų nuo savo stalo dau-

Kartą man teko girdėti pašnekėsų žymių ir senų Lietuvos nepriklausomybės veikėjų, kad, girdi, jei sugriūtų Tarybų valdžia Rusijoje, Lietuvos nepriklausomybei grėstų didelis pavojus. Netarybiniai (patriotiniai) Rusai padarytos sutarties nepripažintų ir vykdindami obalsį "viena nedaloma Rusija", užgrobtų Lietuvą, nepripažindami jokių derybų,net tokių, kokias daro su Lenkija. Antantė, norėdama su ja gerų ryšių, nei pusės žodžio nepratars, kadangi mažutės Pabaltijos valstybės negali jai būti tiek naudingos, kiek didžiulė Rusija. Tuokart Lietuvai prisieit, ar klūt Rusijai, ar bile kokiomis sąlygomis dėtis su Lenkija, ir tik galėtų likti mums draugai vieni lenkai ir francuzai, kurie šiandien yra didžiausi mūsų priešininkai, kadangi francuzai, turėdami amžiną priešą Vokietiją, ir bijodami jos, stengsis palaikyti vartus tarp jos ir Rusijos, o tie vartai, — tai Lenkija ir Lietuva. Anglai, Amerika ir kiti, kuriems Vokiečių pavojus nebaisus, tie del senos draugystės palaikys baltąją Rusiją.

Tad mūsų patriotai ir suka galvas, kaip būtų geriau. Tarybų valdžia Rusijoje pavojinga jų dvarams, bankams ir kitiems galams; baltieji pavojingi jų augštoms vietoms ministeriat, departamentaut, konsulaut ir važinėti po įvairias konkerencijas, ir susipažint su augštiais asmenimis, žodžiu visai garbei, tad ir išėitės viena: glaustis prie Lenkijos, darant nors kokią "uniją", kas Lietuvos istorijai jau gerai pažįstama. Nors dabartinės garbės ir nustoty, bet Lenkija, kuriai Rusija irgi pavojinga būtų, nebūtų nuo savo stalo dau-

Daugelis darbininkų mano, kad jam knygos nereikia. Sako, knyga duonos neduoda. Ar istikro taip yra? Ar istikro darbininkui knygos nereikia? Ar istikro knyga darbininkui duonos neduoda? Taip manyt, kad darbininkui knyga nereikalinga, gali vien klesiniai atsiliekti darbininkas. Klesiniai pusi- susipratęs darbininkas pusi- kiai mato, kiek jam naudos knyga duoda. Iš knygos jis susipažįsta su tuo, kaip darbininkai seniau kovoję, kaip dabar kovoja. Iš knygos jis mato visas naudojimo gudrybes. Knyga darbininkui ginkluoja ta pažinčia, kuri jam reikalinga, kad lengviau būtų kovot su savo naudotojais, kad samon-čiau eit prie galutinio darbininkų klesos tikslo, prie komunizmo. Nors imam te- kiau, kaip K. Markso kią knyga, kaip K. Markso "Kapitalas". Ne vienus metus jis ją rašė. Net neturė- jo laiko važinėti į kongresus, nes sėdėjo prie tos knygos, kad tik ją užbaigt. Ties, Marksiui nepasisekė ją už- baigt, ir II ir III tomas už- baigė Markso draugas, Fr- Engelsas. Gal kiti pasakys, kad negerai darė Markso, kad negerai darė Markso, taip besirūpinamas ta kny- ga, ir pridurs: reikėjo jau važiuot į kongresus, o ne

giau trupinių, negu baltieji rusai, ir nors tos Lietuvos nepriklausomybės gyvimo menkai tesimatytų, o gal ir per mikroskopą nebeįmatytum, bet buožės, įgiję dvarus, bankus ir kt. visgi iš-lygtų, kad tuos paliktų ir pripažintų jų nuosavybe. O to jiems ir tereikia! Juk- tą ir istorija parodo, kad darant "unijas" su Lenkija, žiūrėjo buržuazija daugiau savo reikalus, negu šalis. Užtai dabar mūsų buožės, išilipę valdžios viršūnėn, spekuliuoja, kyšius ima, o už juos perka dvarus, namus, steigia bankus ir kt. kad priėjus juodajai Lietu- vos nepriklausomybės die- nai ir jų portfeliams, ne- reiktų jiems eiti kiauulių gy- nyti, bet būtų apsirūpinę ateičiai, pasistatydami pe- minklą atminčiai nepriklausomybės, dvarus, augštes namus, bankus, dirbtuves ir kt.

Tarybų valdžios galo mi- šiu buožės laukia ir nors (nors nesulauks S.-s.), nors jos galas būtų ir Lietu- vos nepriklausomybės gal- las; bet jai tas nerūpi, nes kas jai toji nepriklausomy- bė, jei Tarybų valdžia Rusi- joje, sutvirtėjus, galutinai susitvarkius išėis pergalei- ja ir pavyzdžiu kitoms šali- ms, kad revoliucija gyvenime įvykdoma ir vien pa- saulį prie gerovės, taikos ir ją pamaciūsius kitos šalys paseks ir toji pati Lietuvos proletarų klasė pasakys pa- užteks viešpatauti, atsirau- kite iš valdžios, dvarų, lan- kų, dirbtuvių ir kt. Mes patys juos valdysime, je- yra mūsų. Nepriklausomy- bė tegul nebetamauja jums.

S.-s. Kaunas. Rugsėjo m. 25 d.

DARBININKO KNYGA

Daugelis darbininkų ma- no, kad jam knygos nereikia. Sako, knyga duonos neduoda. Ar istikro taip yra? Ar istikro darbininkui knygos nereikia? Ar istikro knyga darbininkui duonos neduoda?

Taip manyt, kad darbininkui knyga nereikalinga, gali vien klesiniai atsiliekti darbininkas. Klesiniai pusi- susipratęs darbininkas pusi- kiai mato, kiek jam naudos knyga duoda. Iš knygos jis susipažįsta su tuo, kaip darbininkai seniau kovoję, kaip dabar kovoja. Iš knygos jis mato visas naudojimo gudrybes. Knyga darbininkui ginkluoja ta pažinčia, kuri jam reikalinga, kad lengviau būtų kovot su savo naudotojais, kad samon-čiau eit prie galutinio darbininkų klesos tikslo, prie komunizmo. Nors imam te- kiau, kaip K. Markso kią knyga, kaip K. Markso "Kapitalas". Ne vienus metus jis ją rašė. Net neturė- jo laiko važinėti į kongresus, nes sėdėjo prie tos knygos, kad tik ją užbaigt. Ties, Marksiui nepasisekė ją už- baigt, ir II ir III tomas už- baigė Markso draugas, Fr- Engelsas. Gal kiti pasakys, kad negerai darė Markso, kad negerai darė Markso, taip besirūpinamas ta kny- ga, ir pridurs: reikėjo jau važiuot į kongresus, o ne

Padirbėkime Biskį Smarkiau, Draugai

Spalio mėnesis yra Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos mobilizacijos mėnesis. Mūsų priešai, tai yra darbininkų priešai, klerikalai tautiškai, smalaviriai ("socialistai") pradeda bijoti šio mėnesio taip, kaip tarptautinė buržuazija bijo pirmosios gegužės. Mūsų priešai žino, kad šį mėnesį bus paskleista daug darbininkiškos, revoliucinės apšvietos; bus surengta daugybė prakalbų, pasikaitų ir šiaip susirinkimų apkalbėjimui darbininkus apeinančių klausimų. O kiek bus literatūros išparduota, kiek laikraščių užprenumeruota. Juk kiekviena parduota darbininkiško turinio knygelė, kiekvienas egzempliorius darbininkiško laikraščio — vis tai kulka ir buržuazijos viešpatavimo sistema. Gautas skaitytojas darbininkų laikraščiui — "Laisvei", "Vilniai", "Motery Balsui" ar "Rankpelniui" — tai jau šautuvas prieš buržuazijos viešpatavimą. Lietuviai buržuajai ir jų jų tarnai "socialistai" kaukte kaukia išgirde, jog mes rengiamo agitacijos mėnesį. Jie žino, kad vienas agitacijos mėnesis tai baisi kanuolė prieš kapitalizmą.

Kiekvienam smagiau pasidaro, kuomet patėmija, kad priešas prieš jį drebą. Tuomet daug daugiau atsiranda energijos pulst priešą ir žygiuot pirmyn! Todel, draugai ir draugės, mes, matydami, kad mūsų priešai drebą prieš mus, turime šiame mėnesyje padvigubinti, patrigubinti savo energiją, darbštumą. Rengime kuodaugiau siausią prakalbų, kur turi būt paskleista kuodaugiau siausią darbininkiško susipratimo tarpe dar nesupratusių vargšų darbininkų. Šį mėnesį visi ALDDL nariai būtinai turi būt literatūros platintojais-pardavinėtojai. Jokiu būdu negalima šiame mėnesyje palikti literatūros platintojais vien tik kuopy išrinktus agentus. Literatūrą platinti — tai visų Draugijos narių pareiga.

Mes turime niekuomet neužmiršt, kad mūsų vyriausia pareiga — tai revoliucionizuoti darbininkų klesą. Turime aiškinti darbininkams tą šventą tiesą, kad niekas neateis ir neišgelbės darbininkų klesą nuo skurdo, bado, šalčio ir bausaus išnaudavimo; neateis ir neišves "iš Egipto žemės, iš namų nevakių", jokis Maižius. Darbininkai turime suprast, kad niekaip kitaip nepagerinsime savo bū-

vio, nepasiliuosuosime iš kapitalizmo vergijos, kaip tik per kovą. Šioje kovoje, žinoma, vadovaujančią rolę lošia revoliuciniai-politinė partija. Amerikoje tokia partija yra Darbininkų Partija. Kiekvieno ALDDL nario, kiekvieno susipratusio darbininko pareiga yra priguolėti prie šios partijos ir grumtis su kapitalizmo siaubūnu, siekiant prie laimingesnės ateities.

Mūsų gi Draugija, kaip proletarinės kultūros organizacija, dirba prirengiamajį darbą: skleidžia darbininkiška-revoliucinę apšvietą — suteikia supratimą apie klesiniai-revoliucinę kovą ir t. p. Bet, žinoma, ne užtenka tik daug šnekėti; reikia savo sakymus, savo aiškinimus darbas prirodyti, jog tiesą kalbame. Kur tik iškyla atšesnė kova tarpe darbo ir kapitalo, ten mes turime būt pavyzdžiui, turime būt pirmutinės eilėsse kovojančiųjų darbininkų. Šiuo būdu mes gausime pasitikėjimo plačiose darbininkų miniose.

Toliaus. Mūsų Draugija pasiskyrė šį mėnesį agitacijos mėnesiui. Per šį mėnesį turi būt nuveikta daugiausiai. Bet jeigu norima daug ką atsiekti, tai visų pirma turi būt daug veikiamą mūsų pačių. Organizacija gali turēt geriausius sielkus, bet jeigu ji neturės daug narių, tai ir geriausi siekiai nu-eis vėjais. Delto mūsų obalsi-

Proletarinė Apšvieta

Buržuaziniai monelinkai ir jų uodogos liberalai ir šeideman-kautskiniai socialistai pavergtosiomis masėms prisimygę įkalbinėja, kad "demokratija" yra "augščiausių" idealu, kad per ją tos masės turi siekti pasiliuosavimo iš alginės vergijos.

Ir kodėl tiems ponams apie tuos praklinius idealus nekalbėti. Jie tais keliais beidami sau laimę ir laisvę pasiekė. Seidemanai, Pilsudskiai, Janu-laičiai, Vanderveldės, McDonal-dai, net ir Amerikos Hillquitai laisvę turi pakankamai. Jie visi yra laisvi ir laimingi. Tik pažūrėkite kad ir į Grigaičio bankinę knygutę ir į jo pilvą, "prisiplojusį" prie nugaros, o tuoj suprasite, kaip gerai at-siliepė ant jo "demokratinės" idejos.

Tik paimekite Vokietijos, Austrijos, Lenkijos, Lietuvos ir kitų šalių tuos gražiakalbius. Ten jų iškalbingųjų vyrų rankos liuosos, akyaizoido žiaurus reakcijos, ir tos rankos veikia, tik ne darbininkų klesos labui. Jie ypatiškos laimės jau pasiekė ir už tai čerška saldžiais balsais. Bet tie gražiakalbiai — gel-tonieji socialistai — biaužiaisiais būdais raišioja proletarinių masių rankas, kartais dar gud-riau ir už kvalifikuotus buržu-azijos parlamentaristus.

Gi kapitalistinės valdžios tas jų išgurbintas "demokratinės" dekoracijos tuoj nusikabinėja, kuomet tik pavergtosios masės pareikalauja daugiau politinių ir ekonominių teisių. Skirtu-mas tarpe valdžių ir "socialis-tų" yra tik tame, kad tuomet tas dekoracijos nukabinėti išei-na patys "socialistai", kada proletarinių masių bruzdėjimo audros atomai jau susirenka poli-tinėje padangėje ir pasigirsta revoliucinė perkūnija. Jie to-kiu momentu minioms aiškina, kad tas dekoracijos nusima tik delto, kad kapitalistai nesunai-kinų jų, kad jos turi būti nu-kabinėtos iki audra praeis, o audros metu "tėvynės meilė" turi būti pirmoj vietoj, ir jeigu "tėvynės padėtis" reikalauja klesų vienybės, tai reikia už-miršti visus skirtumus tarpe darbo ir kapitalo, o kas nenusi-lenks iki kelių prieš šią "tėvy-"
(Tasa ant 4-to pusl.)

Pirkite Šias Įdomias Knygas Dabar, Tai Dar Ir Dovanų Gausite!

PATARIMAI VYRAMS APIE LYTTIES DALYKUS.
236 pusl., su paveikslais, apdaryta. Kaina \$2.00.
Aiškiai ir teisingai aprašyta visas vyro lyties gyvenimas: lyties organai ir jų veikimas; lyties ligos ir kaip jų išsaugoti; saugagystė; prostitucija; apšvedimas ir šeimyninis gyvenimas; kaip aiškinti vaikams lyties apšvedimą ir t. t., ir t. t. Tai tik suminėjimas kelių iš daugybės įdomių dalykų, kurie toje knygoje aiškiami. Kiekvienas jaunikaitis ir vedęs vyras turi šią knygą turėti.

PATARIMAI MOTERIMS IR MERGINOMS APIE LYTTIES DALYKUS.
256 pusl., su paveikslais, apdaryta. Kaina \$2.00.
Teisingai ir suprantamai aprašo visą mergutės ir moters lyties gyvenimą. Tarpe daugelio kitų dalykų, aprašyta lyties organai ir jų veikimas; andrapanės; apšvedimas; apšvedinimas; gimdymas; lyties ligos ir kitos moterys ligos; saugagystė; kaip būti laiminga gyvenant poroje, ir t. t., ir t. t. Ši knyga pirmu-čiausiai skiriama merginoms ir moterims.

Tačiau šios dvi knygos lyg ir viena kita papildė ir kaip vyrų, taip ir moterų privalo jas abi turėti, nes dažnai prireikia naudotis vienos ar kitos knygos pamokymais. Abi knygos parašytos lyties klausimui tyrinėtojo D-ro W. J. Robinsono.

Užskit tas knygas į Lietuvą, paminėjus ir draugams — jiems nėra kur tokių knygų gauti. Lietuvos cenzūra tas knygas leidžia.

Pinigus ir reikalavimus siųskite šiuo adresu:

J. BARKUS, Box 129, Gen. P. O., NEW YORK, N. Y.

DOVANOS. Visiems, kurie pirkę šias abi knygas iki šio mėnesio pabaigos, dovana pridėsiu įvairių knygelių vertės 50c. Kurie pirkę hie kuria vieną knygą, gaus dovanai knygelių vertės 25c. Pasiskubinkite!

VAIVORYKSTĖ

AURĖS ŽVAIGO POEZIJA

SPALVŲ ATSPINDIS.

Surinkau čionai gyvas vaivorykštines spalvas,
I dainų nupintą rėtį, —
kai kada pasižiūrėti.

Kuomet skausmas ant širdies savo leteną uždės, —
Vaivorykščiai spindulėliai atgaivins linksmumą vėlei.

Mėlsva spalva iš dangaus, —
jausmus kiltumu užgaus;
Balta — apšvietai tarnauja,
skelbdama gaidytį naują.

Gelsva — turčių išminties, —
skelbs artumą jų mirties;
Žalia — spalva vasarojaus —
spindės viltimi artojaus.

Juoda — išreiška tamsos —
reikalau daugiau drąsos;
Rausva — atspindis grožybės —
iškels vėliau Liuosybės!

TVIRTESNIS UŽ MIRTĮ.

(„Neišlaikęs žvalgybos-šnipų kan-kinimo, Salsedo, įtariamasis italas komunistas, užsimušė iššokęs pro lan-gą iš augsčio namo.“ — žinia iš New Yorko laikraščių, 1920 m., — aštrios buržuazinės reakcijos laikotarpio).

Naktis ant New Yorko jau slepia daugy remiančius namus; tiktai pažvelgus į jų augštį, —
baimė užmuša jausmus!

Nežuok likime, kas nupultų nuo augščiausio jų viršaus, —
skausmai tuojaus suvarsto širdį šitaip mašančio žmogaus!

Penkta gatvė —
turtuolių lizdas, —
skamba orgijų garsais;
Žemiaus, kairyn, —
žvalgybos namas dengias tamsiais debesiais.

Viduj namų žvalgybos, girdis, verkia vargšai mirdami.
„Išduok! Išduok!“ šnipai kartoja, darbo žmogų plakdami.

Galva žaidzdomis subadyta, tinstu kruvini veidai;
„Rankas išsukite

tam niekšui! —
pataria šnipų vadai.

„Išduok greičiau!
„Jei pasakysi, —
„paliuosuosime už tai!
„Jei ne, —
„užmušime, kaip šunį!“ —
sako niekšai jam piktai.

„Ne! Ne!“ —
tvirtai atsako vargšas būdeliams spėkos juodos; —
„Mane šmoteliais sukopkit, —
„Neišduosiu
„Niekados!“

Antra naktis, Labiau darbuojas inkvizitoriai žvalgai; narsus karžygis darbo svarsto: „Ar išlaikysiu taip ilgai?..“

Prasideda vėl bausios kančios, —
drasko rankpelnius vilkai; o skersgatvyj, name buržujų, užia orgijos, juokai!

Trečia diena pradėjo aušti, nusiminus, nedrąsi; širdies viduje darbininko, vėtra užsiautė baisi. —

„Išbėgs kraujai, „pradėsiu alpti,“ —
masto kankinys narsus, —
„Kantrumo aš galiu „netekti
„ir išduoti juos visus...“

„Išduot draugas? „Suteršit ideja? —
„Niekad, niekad, niekados!
„Kovojantiems „už laisvę broliams,
„nepaliksiu aš gėdos!“

Nejučiomis pradares langą, šoko jis glėbin mirties, —
buržujų valdžiai neįsėdaves reikalautos paslapties.

Ant gatvės gulintį lavoną, dar vis tryškantį kraujais, I darbą einantys apstojo žmonių dideliais būriais.

Narsumas kritusio karžygio miniai pervėrė širdis: varguolių tikrąjį vadovą — nei mirtis nenubaidys!
(Toliaus bus.)

DARBININKO KNYGA.

(Tasa nuo 2-ro pusl.)

knygą rašyt, ir tame kongrese gyvu žodžiu savo mokslą skelbt. Kongresas jau praieityj, o Markso raštas „Kapitalas“ dar ir dabar gyvuoja. Ši knyga tapo darb. klesos ginklu, kovoj su buržuaziniu mokslu, ji tapo darbininkų klesos irankiu, kovoj su naudotojais. Ji pa-statė pamatą proletariato mokslui ir išmokino jį sąmo-ningai eit prie savo tikslo. Ir daug yra knygų, be kurių darbininkams būtų daug sunkiau kovot. Už tai kiekvieno darbininko pareiga rūpintis paturēt darbininkų spaudą, darbininkų knygą. Amerikos lietuviai darbininkai turi savo knygų lei-dimo draugiją (ALDDL.). Kiekvieno Amerikos lietu-vio darbininko pareiga remt tą draugiją, prisidēt prie jos, platint jės raštus, rū-pintis, kad ji kuodaugiau siai-leistų gerų raštų, — kad ir Amerikos lietuviams darbi-ninkams būtų lengviau ko-vot su savo naudotojais.

Z. A.

ALDDL. Iki 10,000 narių! Drauge, pridėk pirštą prie kak-tos ir pamastyk valandžiukę, susirokuok savo pažįstamus ir padaryk sau prizadą, kad būti-nai keletą iš jų turi prikaltinti prisirašyt prie ALDDL.

Yra gana daug apšvietusių, taip vadinamų dorų bepartvių darbininkų. Juk tai nėra labai sunku prikaltinti juos prie mū-sų organizacijos. Tiktai reikia teisingai išaiškinti jiems šios organizacijos uždavinius, kokia metinė mokestis, ką kiekvienas narys gauna nuo šios Draugijos ir tt.

Mūsų draugai priklauso prie įvairių pašepinių draugijų. Dabar kiekvieno draugo parei-ga yra nuėjus į sekantį drau-gijos ar klubo susirinkimą pa-keikt klausimą: su kokia suma pinigų draugystė prisidės pagel-bēt ALDDL. išleisti kuodaugiau-siausią knygą. Čia juk nėra jokia auka, kadangi už tuos pinigus, kuriuos draugystė paskirs kny-gų leidimui, Centro Sekretorius pasiųs draugystei jau išleistų knygų, arba išleisiamų knygų.

Apkalbēt draugijų susirinki-muose apie mūsų leidžiamas knygas yra labai geru daktu dar ir delto, kad tokiuose susi-rinkimuose tankiai būna ir to-kių darbininkų, kurie nei apie mūsų organizaciją, nei apie tai, kokių turinio knygas ši organi-zacija išleidžia, nėra girdeje. Ir šiuo būdu galima daug propa-gandas paskleisti už mūsų Drau-giją.

Mes taipgi laukiame žinių ir iš Skotijos draugų darbininkų, kas ten veikiama per šį agitaci-jos mėnesį. Ten draugai, be abejonės, tveria naujas kuopas. Bet ir Skotijos draugai turētų išjudint visokias progresyves draugijas prisidēt prie ALDDL. naujė knygų leidimo.

Taigi, draugai ir draugės, bent per šį agitacijos mėnesį padirbėkime biskį smarkiau padidinimui ALDDL., išplatini-mui kuodaugiau siausią literatūros ir tt.

Šiame mėnesyje mes turime užmiršt ir visus buvusius frak-cijinius ginčus. Juk frakcijos išliko delei Amerikos Darbinin-ky Partijos susitvėrimo. Šian-dien gi jau priguli Darbininkų Partijai ir veik visi tie, kurie sukėlė didžiausią triukšmą delei tos partijos sutvėrimo.

Bendromis spēkomis išjudi-nime šiame mėnesyje visą lietu-vių darbininkų visuomenę.

P. Bukšnys,
ALDDL. Išd.



Geriausi Cigaretai

Telefonai: Stagg 2570, Stagg 1010.

J. BRETTSCHEIDER'S APTEIKA

Tai seniai lietuviams žinoma APTEIKA kur receptai išpildomi atydziai ir patyrusių aptiekorių. GERIAUSIAS PATARNAVIMAS

500 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

AR NORI VALGYT GERA DUONĄ?

Jeigu taip, tai imk duoną iš GARSŲ KEPTUVĖS (SENIAUSIA ISTAIGA) Kėpa geriausią duoną iš čygtų ruginių miltų.

Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą skanią, puikiai padarytą duoną, tai visados kreipki-tės į mus. Duoną siunčiam ir į ki-tus miestus.

Savininkai
W. Masilevičius ir A. Shrupski
209 BEDFORD AVENUE, BROOKLYN, N. Y.
Tel. Greenpoint 2376.

Pasarga Detroito Lietuvis m Darbininkams

Čia rasdami dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti visąsą daug priemonėms kaina, negu kur kitur. Ypač dabartiniamėse krizis laikė.

M. A. KISHON, Apšvedinimo darbininkas

8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 6046 CHENE ST., — DETROIT.

Telefonas: Greenpoint 5812.

LIETUVIS DENTISTAS DR. A. PETRIKA

229 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.
Kamp. N. 4-tos Gatvės, Viršuj Damerono Vaislines

Valandos:
Nuo 10 val. ryto iki 12 val. Nuo 2 po pietų iki 8 val.
Penktadieniais, sekmadieniais ir švenčių dienomis tik pagal sutartį.

United American Lines Inc. JOINT SERVICE WITH Hamburg American Line

Iš New Yorko tiesiai į Hamburgą

Greičiausias susisiekimas su Central. Europos priplaukoma LAIVAI IŠPLAUKIA KIEKVIENĄ KETVERGĄ nuo doko 86 North River, 46 St., New York, 12 val. dienų Kajutos su dviem, trim ir keturiom lovom ant visų šitų laivų. Didelis vaigomasis kambarys, rūkymui kambarys ir muzingas dekas del 3 klesos keliauninkų. Garliavimai "Hansa" "Bayern", "Wuerttemberg" ir Mount Clay irgi turi keletą atskirų kajutų.

Laivas HANSA Išpla uks Spalio 19

Du nauji 200,000 tonų, tritų sruogų garlaivai "RESOLUTE" ir "RELLANCE" išplauks pasivaduodami kiekvieną antrą ketvergą su 1-0a, 2-ros ir 3-čios klesos keliauninkais. Gavimui vietos kreipkitės pas mūs autorizuot. agentus, arba UNITED AMERICAN LINES, Inc. 39 Broadway, New York

KAIP IR KOKIU BUDU ATSIKADO PINIGAI?

Daugelis iš mūsų praleidžiamė istisas valandas, kaip kada net ir istisas dienas diskusavimui to klausimo; kaip ir kokiu būdu atsirado ant pasaulio pinigai ir kas nustato jų vertę?

Tas klausimas yra gana svarbus, todėl būtinas reikalas yra kiekvieno lietuvio darbininko ir darbininkės susipažinti su juo.

Teisingai išrišti tas klausimas jokių mokyklų nelankiusiems lietuviams darbininkams iki šiol buvo gana sunku, nes lietuvių kalboj nebuvo tinkamų rankvedžių. Dabar jau tas kelbamas prašalintas.

Dabar, kurie tiktai žingėdaujate tuo klausimu, kaip ir kokiu būdu atsirado pasaulij pinigai ir kas nustato jųjū vertę, tai kuogreičiausiai nusipirkite naujai išėjusią lietuvių kalba knygą **ĮZANGA Į POLITINĘ EKONOMIJĄ**. Kas tiktai perskaitys tą knygą, tam jau nereikės daugiau sukti galvą apie pinigų atsiradimą ir jų vertės nustatymą. Toj knygoj aiškioj ir trumpoj formoj yra išdėstyta, kaip ir kokiu būdu atsirado ant pasaulio pinigai ir kas nustato jųjū vertę, taip, kad ir mažiausiai suprantantis politinę ekonomi-ją darbininkas lengvai galės suprasti apie pinigų atsiradimą ir jųjū vertybės nustatymą.

Knyga **ĮZANGA Į POLITINĘ EKONOMIJĄ** yra parašyta garsaus rusų ekonomisto A. Bogdanovo ir su-sideda iš 240 puslapių.

Knygos kaina puikiais audimo viršeliais ir auksinėmis raidėmis tiktai \$1.50.

Užsakymus ir pinigus siųskite šiuo adresu:

"LAISVĖ", 46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.

PROLETARINĖ APŠVIETA.

(Tęsa nuo 3-čio pusl.)
nės meilės" iškaba, prieš tą bus pavarvota socialistinė-kapitalistinė diktatūra.

Europoj ir Amerikoj objektyvės sąlygos yra tokios, kad tų šalių proletariatas gaminio ir visuomeninio rėdymo vairą turėtų paimti į savo rankas.

Amerikos darbininkuose įnai yra didžiausia literatūrai leisti organizacija, ir mes, lietuviai darbininkai, iš to galime tik pasidžiaugti, kad turime tokią stiprią įstaigą darbininkiškoms knygoms leisti.

Argi proletariatas turi spręsti nuleidžiamas pasiduoti toms apgavystėms — duoti save naikinti? — Ne!

Darbininkų klesą turi atsakyti į tos kliekos užmącijas savo dešinėmis organizacijomis, apsvieta ir masiniu veikimu.

Zvilgterėkime į kapitalistų spaudą. Įnai neatskiriamai suaugusi stambiuoju kapitalu — su didžiaisiais bankais.

ma, kad išrauti iš minių širdies tą kapitalistinę kerėplą.

Rusijos draugai dar pirmutinėse revoliucijos dienose atėj gerai suprato ir jie tuoj pažabojo buržuazinę spaudą.

Sis spalio mėnesis yra Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos agitacijos mėnesis.

Amerikos darbininkuose įnai yra didžiausia literatūrai leisti organizacija, ir mes, lietuviai darbininkai, iš to galime tik pasidžiaugti, kad turime tokią stiprią įstaigą darbininkiškoms knygoms leisti.

Jeigu mes palyginsime lietuvių darbininkų judėjimą prie 1912 metų, kada "Keleivis" su savo kromu mus tik tarmazuodavo, tai pamatysime labai didelį skirtumą.

Furis.

REMKIME A. L. D. L. D.

Kiekvieno darbininko pareiga remt savo spaudą. Ir remt privalo taip, kaip kas išgali: vienas renka aukas spaudos reikalams, kitas aukauja; vienas platina raštus, kitas pats perkas; vienas rašo į savo laikraščius, kitas skaito ir ragina kitus skaityti.

jos naudingą darbą. Vieni gali aukot vienos dienos uždarbį ir agituot, kad ir visi taip elgtųsi; kiti gali rengt vakarus, koncertus ALDLD reikalams; laikraščių bendradarbiai gali paaukot savaitės arba dviejų savaitių honorarus už raštus.

M. Bevardis. A.L.D.L.D. LEIDŽIAMA LITERATŪRA

Mes, lietuviai darbininkai, lygiai taip, kaip ir kitų tautų darbininkai, esame pasiskirstę į skirtingas srioves.

Klerikalai ir jų leidžiama literatūra savo sekėjams skelbia, kad jie niekur neitų į darbininkiškas organizacijas, kur yra svarstoma darbininkų reikalai.

Tautininkai ir jų leidžiama literatūra pirmoji vietoj stato savo tautos reikalus, neatsižvelgiant į tai, kad darbininkų klesos reikalai yra vienodi, kad vienos tautos darbininkai negali pasiliuosuoti iš vergijos be susijungimo savo klesinėje kovoj su viso pasaulio proletariatu.

Apie Grigaičio ir Michelsono "socialistų" literatūrą neprisieina daug kalbėti, nes ją jau veik visi Amerikos lietuviai darbininkai žino.

Ir Vėl Aplaukėm Naujos Literatūros.

Vėl aplaukėm naujų darbininkiškų knygelių iš Lietuvos. Jos yra sekančios: 1. "Kas Tie Lietuvos Social-Demokratai?" Knygelė 16 pusl. Kaina 5c.

mos knygos. Tai yra tikrai darbininkiška literatūra. Todel visi darbininkai turi įsigyti ją. Galima užtikrinti, kad kiekvienas darbininkas, pradėjęs skaityti šios sriovės literatūrą, pamėgęs ir skaityti ją visados, ir ne tik skaityti ją, bet ir prisidės prie ją leidžiančios sriovės organizacijų, nes jos gina darbininkų klesos reikalus.

IŠ CENTRO RAŠTINĖS

Darbas Eina Sekmingai. Praleidę didesnę pusę agitacijos mėnesio, permatome, kad iš jo turėsimė džiuginančias pasekmes.

SDRS., Philadelphia, Pa., per E. Adams, \$25.00; LMPS, 9 kp., Chicago, Ill., per N. Katilutę, \$10.00; JLATK., Chicago, Ill., per St. Klatauską, \$17.00.

KORESPONDENCIJOS

Pirmą dieną spalio atsibuvo ALDLD. 33 kp. mėnesinis susirinkimas. Atidarius susirinkimą iš klausius kp. valdybos raportą, sekė įvairių komisijų raportai.

"D. T." No. 29, 30 ir 31 tilpo korespondencija (geriau tikėtų šmeizimas) iš minėtos kp. pirmesnio susirinkimo.

Tai yra naudingos knygelės, kurias turėtų perskaityti kiekvienas darbininkas. Kaip jau žinote iš pirmesnių pranešimų, dabar turime gana daug naujų knygelių iš Lietuvos. Jų kaina gana maža.

Na, o gal S—s vadina tamsiais darbeliais tai, kad neįsteigė mokyklos? Čia irgi būtų tik mušimas purvinu pagaliu sau per nugarą, šaukiant, kad kiti muša. Juk kaip visi nariai, (Tęsa ant 5-to pusl.)

tiktai jums priklauso atlikti. Jei mes, draugai, nedirbsime ir nežadinsime iš tamsybės miego tuos darbininkus, kurie dar yra globoje tautininkų ir klerikalų, tai mūsų tikslas šviesesnei ateičiai per mus pačius bus apsunktas.

Mes čia norime atkreipti kuopų komitetų atydą į tai, kad tuojaus atsisteimėt už literatūrą. Yra kuopų, kurios skolingos už literatūrą Centruir jau po metus ir daugiau laiko.

Prašome draugų kuopų sekretorių įsitęmyti šį svarbų reikalą delei atviručių pakvietimui naujų narių. Daugelį tų atviručių dabar aplaukime.

PITTSBURGH, PA.

Pirmą dieną spalio atsibuvo ALDLD. 33 kp. mėnesinis susirinkimas. Atidarius susirinkimą iš klausius kp. valdybos raportą, sekė įvairių komisijų raportai.

Komitetas streikierių šelpimo raportavo, jog surinko \$22.20 ir pasuntė į centrą. Toliau nutarta surengti maskų balių kuopos naudai; taipgi ir daug smulkesnių dalykų aptarta, vienok čia atskirai apie juos nekalbėsime.

"D. T." No. 29, 30 ir 31 tilpo korespondencija (geriau tikėtų šmeizimas) iš minėtos kp. pirmesnio susirinkimo. Užvardinta taip: "Tamsūs darbeliai". Po ją pasirašo S—is.

Pinigus, čekius ar money orderius, siųskite šiuo adresu: "LAISVĖ", 46 Ten Eyck St., BROOKLYN, N.Y.

DABAR PRADEK Pirkti MAGNOLIA IR STAR PIENA IR TAUPYK LEIBELIUS, KAD GAVUS BRANGIŲ DOVANŲ

SEVERO GYDUOLĖS UŽLAIKO SEIMYNS SVEIKATA. Aštrus Skausmų ir reumafiško uždegimo galima pasekmingai išgydyti su SEVERA'S GOTHARDOL

W. WARREN (V. VĀRINSKAS) WELDING & AUTO REPAIRING

101 SCHOLES STREET, BROOKLYN, N. Y.

CAFÉ and BUFFET LUNCH VIESBUTĖ PAGAMINAME GARDŽIAUSIUS VALGŪS IR ĮVAIRIUS UŽKANDŽIUS

ŽIURĖK, KAS ČIA! DIENRAŠTIS "LAISVĖ" TIK \$5.00 METAMS!

Brooklyne, siunčiant per paštą, \$7.00 metams. Lietuvių Spaudos Bendrovės board direktoriai, atsižvelgdami į sunkų darbo žmonių gyvenimą šioj šalyj, didelių streikus ir bedarbes, savo susirinkime nutarė, laike vieno mėnesio, numazinti "Laisvės" prenumeratos kainą net iki \$5.00 metams, \$2.50 pusei metų ir \$1.25 trims mėnesiams.

Nupigūnimo laikas prasidės su 1 diena spalio (October) ir trauksis iki 1 dienai lapkričio (November), š. m. Kas per tą mėnesį atsinaujins arba naujai užsirašys dienraštį "Laisvę", tai gaus už augščiau nurodytą kainą.

KIEKVIENAS LIETUVIS DARBININKAS IR DARBINIKĖ, PASINAUDOKITE ŠIA PROGA!

Užsisakykite arba atsinaujinkite "Laisvę" patys ir paraginkite savo draugus bei šiaip darbininkus, kurie dar neskaito "Laisvės", kad užsirašytų.

Mes kviečiame kiekvieną savo skaitytoją gauti "Laisvę" nors po vieną naują skaitytoją. Ypatin-gai ALDLD. kuopos turėtų pasidaruoti, kurioms "Laisvė" tarnauja kaip organas.

NEPAMIRSKITE, KAD ŠIS NUPIGŪNIMAS BUS TIK PER 30 DIENŲ.

Pinigus, čekius ar money orderius, siųskite šiuo adresu:

"LAISVĖ", 46 Ten Eyck St., BROOKLYN, N.Y.

KORESPONDENCIJOS

(Tasa nuo 4-to pusl.)

taip ir S. gerai žino, kad mokyklos neįsteigėm ne todėl, kad jos nenorime, bet todėl, kad...

ALDLD. 33 kp. Koresp.

SCRANTON, PA.

Tautininkų Prakalbos.

1 d. spalio čion atsilankė St. Seimo narys L. Natkevičius su prakalbonis. Plakatuose buvo pagarsinta, kad aiškina apie Lietuvos konstituciją, kuri liko...

Pirmininkas F. Živatas, atidarydamas prakalbą pranešė, kad jokių diskusijų, jokių klausimų neprisims, pakol kalbėtojas savo abidvi prakalbas neužbaigs.

Kalbėtojas pradeda prakalbą nupelkdamas Amerikos lietuvius, kad jie, sudarydami ketvirtadalį Lietuvos, labai išsimėtę į frakcijas. O Lietuvos lietuviai, tai sudaro vieną kamieną, vieną kūną. Bet vėliaus tą kamieną taip suskaldė į kavalus, kad šipuliai bėpaliko. Paskui kritikavo Liet. konst. Sakė, kad krikščionys dem. įnešė St. Seimui rezoliuciją, kad būvusiosiuos caro laikais visokių klištorius, kurie jau seniai palkinstori ir namai beveik supuvę, turi dabartinė Lietuvos valdžia atstatyti ir užvesti vėl klištorius, kur visos zokoniškės ir jų patarnautojai gaus valdžios užlaikymą. L. Natkevičius sakė, kad nors šiam įstatymui mes, pažangieji seimo nariai, priešimomės, bet jisai perėjo 59 balsais prieš 13.

Lietuvos prezidentas renkamas trims metams netiesioginiu žmonių balsavimu; išrenka seimas, o galia turi didesnę, negu Suvienytų Valstijų prezidentas, nes jis be St. Seimo gali apaukti karo stovį arba ir karą. Lietuvos konstitucija yra bloga ir tuom, kad nelaiduoja streikų, tai yra, išėjimas darbininkų į streiką yra prieškonstitucinis. Sakė, kad dar prie koalicinės valdžios nebuvo tokių niekysčių, kaip kad valdant krik-dem. ir oportunistams (bet kurie ten oportunistai, tai nepasakė), kurie išėikvojo iš valdžios 32 milijonus dolerių amerikoniškais visokiais smūgelavimais ir k.t. Galų gale pasakė, kad kunigas Bučys ir kun. Maliauskas yra dabartinės valdžios specialistai.

Taip kalbėtojai kap. L. Natkevičius bekabalt, mes manėm, kad jis taip tv valdžij sukurti, kaip ir nurodys, kaip ją nuverst ir jos vietoj įsteigti tikrą darbininkišką valdžią, kurioj nebūtų tokių smugeliavimų ir

t.t., bet apsirikom. Užbaigus pirmą savo kalbą rinko aukas Valstiečių Sąjungos agitacijos tikslui, Surinko \$20. Labai nusiskundė, kad Pittstone, mažesniais miestely, surinko \$40. Kiek biskj paraudėjęs pradėjo savo antrą kalbą. Antros kalbos tema buvo apie registraciją Amerikos lietuvių ir agitaciją už Lietuvos laisvę. būtent: "Lietuvos Ukininka" ir "Lietuvos Zinias", bet prenumeratų mažai gavo. Užbaigus antrą prakalbą iš publikos pasipylė klausimai. Vienas klausia: "Jei Lietuvos lietuviai sudaro vieną kamieną, vieną kūną, tai kodėl tamsta taip užsiūpoli ant kr-dem.? Ar jie prie to kamieno nepriklauso? Ar ten nėra klesiniai susipratusių darbininkų?" Kalbėtojas bando nukreipt temą ant kito dalyko. "Pirmininkas pribūna jam pagelbon ir paaiškina, kad tai nerimtas klausimas. Kitas klausia: "Jei kr-dem. yra tokie niekšai, leidžia prieš darbininkus įstatymus, eikvoja valstybės išdą, tai kurie jums artimesni, ar Lietuvos komunistai, ar kr-dem.?"

Na, čia kalbėtoja prikalė prie gėdos stulpo. Tik ką buvo pabaigęs plusti kr-dem., o dabar vėl turi juos girti. Sakė, kad kr-dem. visgi mums artimesni, nes jie taiso valstybę, o komunistai griauia. Ištikro, tie Lietuvos komunistai, tai nei šuns neverti. Tai taip atsakė St. Seimo narys L. Natkevičius. Pasigirdo balsas iš publikos: "Jei komunistai eina prieš dabartinę kr-dem. ir oportunistų valdžią, tai jie už tai nei šuns neverti? Bet jūs, kurie su kr-dem. pešatės, kai sunes už kaulą, tai ar verti šuns?"

Dar buvo statyta keletas klausimų, bet pirmininkas nepriėmė, o pora gerų tautiečių klausėms grumojš kumščiai, tardami "šarap". Šios prakalbos, rodos, turėtų būt lekcija kiekvienam darbininkui, kuris savo uždibrtais centais dar vis remia tv kunigų ir ponų valdžią. Juk L. Natkevičius pranešė, jog toji valdžia tai yra tikrai kunigų ir ponų valdžia, bet jis jos nuverst nenori, nes jie gauna nors trupinių nuo kunigų ir ponų stalo.

TIK KĄ NEPRIGERĖ DARBININKAI KASYKLOSE.

SAGINAW, MICH. — 10 d. spalio Saginaw Baner Coal kompanijos kasyklose netikėtai likosi prakirsta skyje į išdirbtą kasyklą, kuri yra pilna vandens. Vanduo pradėjo eiti visu smarčiumu į dirbamą kasyklą. Kurie darbininkai dirbo arčiau, tiems buvo pranešta gelbėtis nuo pavojaus, ir tie darbininkai išsigandę bėgo nuo to pavojaus. Bet kurie darbininkai dirbo toliau, tiems darbininkams neduota jokios žinios apie saugojimą, nuo pražūtės. Ir jeigu tie darbininkai patys nebūtų apsimanę, o galia turi didesnę, negu Suvienytų Valstijų prezidentas, nes jis be St. Seimo gali apaukti karo stovį arba ir karą.

Lietuvos konstitucija yra bloga ir tuom, kad nelaiduoja streikų, tai yra, išėjimas darbininkų į streiką yra prieškonstitucinis. Sakė, kad dar prie koalicinės valdžios nebuvo tokių niekysčių, kaip kad valdant krik-dem. ir oportunistams (bet kurie ten oportunistai, tai nepasakė), kurie išėikvojo iš valdžios 32 milijonus dolerių amerikoniškais visokiais smūgelavimais ir k.t. Galų gale pasakė, kad kunigas Bučys ir kun. Maliauskas yra dabartinės valdžios specialistai. Taip kalbėtojai kap. L. Natkevičius bekabalt, mes manėm, kad jis taip tv valdžij sukurti, kaip ir nurodys, kaip ją nuverst ir jos vietoj įsteigti tikrą darbininkišką valdžią, kurioj nebūtų tokių smugeliavimų ir

Siaip čia darbininkiškas veidkimas yra silpnas. Tik dabar spalio mėnesy, ALDLD. 131 kuopa pradėjo veikimą. Matosi geros pasekmės. P. F.

PATERSON, N. J.

Braukis iš Draugijos, Kurie Registravosi.

4 d. spalio Lietuvos Ukėsy Neprigulmingas Pašelpos Kliubas laikė susirinkimą ir nutarė braukti iš draugijos tuos narius, kurie registravosi ir mokės Lietuvos valdžiai dešimtinės. Šita draugija neseniai rėmė buožes, o dabar uždraudė remti. Geras tarimas.

9 d. spalio atsibuvo prakalbos.

Prakalbas surengė ALDLD. II Apskr. Žmonių susirinko ne daug. Kalbėtoju buvo d. Andriulis iš Brooklyn. Kalbėtojus nurodinėjo, kaip pasaulio kapitalistai negali pasidaininti ramia sutartim Dardanely ir kitų kraštų ir rengiasi prie didžiulių karų. Aiškino, kad dabartinis Turkijos-Graikijos karas tai yra pradžia Anglijos su Francija karo. Drg. Andriulis nurodinėjo, kad jei dabar neįsikiškų ginkluotas persišėrimas kapitalistų už rinkas, už valdymą pasaulio, tai ateityje tas neįsivengiamas. Kad pastoti kelią tam baisiam žudymui darbininkų, mums reikalinga prigulėti prie unijų ir kitų organizacijų. Tik organizuotomis spēkomis galėsimė sustabdyti kapitalistų rengiamą karą. Tik organizuotai atmušim kapitalistų užpuolimus ant mūsų, ir išreikalaušimė savo teises. Taipgi nurodė reikalą prigulėti prie ALDLD, kad išleisdu daugiau darbininkiškų knygų. Baigdamas kalbėnė pareiškė, kurie nesutinkat su mano prakalba, ar kas neaiškų, duokite klausimus arba kritikuokit mane, jei aš neteisėybė kalbu. Visi tylėjimu "atsakė". Tai parodė, kad sutinka visi su d. Andriulio prakalba. Paskiau nurodinėjo svarbą skaityti knygas, ypač "Ižanga I Politinę Ekonomiją". Užsiminė ir apie vaikų draugijelių reikalingumą sutverti. Taipgi kvietė leisti vaikų ir lietuvišką mokyklą, įsteigtą per LMPS. 38 kp.

Berželis iš Gofaus.

A. L. D. L. D. REIKALAI

PROTOKOLAS

ALDLD Pild. Komiteto laikyto sesijoje 22 d. rugsėjo, 1922 m., "Laisvės" redakcijoje, Brooklyn, N. Y. Posėdinė nepriuvo drg. A. Bimbō.

Raportai.

1. Centro pirmininkas, sekretorius ir išdinininkas išdovė raportus. Raportai priimti.

2. Atstovas ir Lietuvos Draugų Atstovybe drg. J. Uzdžiū raportavo apie Atstovybės stovį ir darbuote. Raportas priimtas.

Tarimai.

3. Nutarta, kad "Laisvės" specialiai pašvestas ALDLD. reikalams pirmas numeris išėitu 29 d. rugsėjo, o paskui kiekvieną pėtnyčią per išėitų spalio mėnesį.

4. Patarta Centro Sekretoriui, kad dar kartą pakviestų draugus rašyti dar kartą "Laisvės" specialiu numeriu spalio mėnesį.

5. Nutarta atlyginti mėsėjams, kurie reikalauš, už rąstus spalio mėnesį; bus atlyginta pagal rąstų vertę.

6. Kalbėta apie Centro Sekretoriui pagelbininką laike agitacijos mėsėjio. Nutarta vietoj pagelbininko mokėt Centro Sekretoriui nuolatine algą per spalio mėnesį. Algos nutarta dadei \$23.00.

7. Centro Sekretorius pranešė, kad yra aplaikyta iš Lietuvos mokyklėms vadovė. Nutarta, kad sekretorius pakviestų drg. V. Paškų ir kartu peržiūrėti, kurie vadovėliai yra tinkamiansi tai tv tuojaus užsisakyti daugau.

8. Skaityta ALDLD. 12 kuopos tarimas link suspendavimo 6 mėnesiams kuopos nario J. Kunsevicius ir skaityta J. Kunsevicius pašūskintimas išklusius kaip kuopos tarimas, taip ir J. Kunsevicius pašūskintimas, nutarta, kad Centro Sekr. plačiau patirų tv incidentai, ir šiuo laiku kuopos tarimas likos neužvirtintais.

9. Skaityta 168 kp. tarimas kaslink prakalbinimo iš kuopos A. Jones'io. Kuopos tarimas ufvirtintais.

10. Skaityta 68 kp. įnešimas, kad ALDLD. išėitų knyga "Komunizmas ir Krikščionybė". Kadangi dabar randasi Centre jau keli gatavi rankrašėiai tai įnešimas gūditas ant toliau, 68 kp. pagelavimu, kad būtų išėitais del kuopų paskaitos, jau Centro Komitetas ripinaj.

11. Nutarta, kad už šio literatūrai (L. V. Rauslaj) norintieji, kad ju rąstus ar vertimus išėitų ALDLD. L.D. kriptuosi pirmą "Zvaigždės" draugija Maskvoj pirm siančimo rankrašėio į Amerika. Posėdis užsibaigė 11 val. naktį. K. Sepeševičius, ALDLD. Sekr.

I PILIAVA Per Hamburgą Neuzkludant Lenkų Koridoriaus Pukiansi Nauji 40" Garlaiviai ORBITA Lapkričio 29. Sausio 10 ORBITA Lapkričio 29. Sausio 10 ORDUNA Gruodžio 20. Sausio 31 (Tiesiai į Hamburgą) Visos atskirios kajutos. Nėra extra mokesčių. ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY Sanderson & Son, Inc., Agents 26 BROADWAY, NEW YORK 117 W. Washington St., Chicago Arba pas vietinį laivakorčių agentą

A. Stankus Geriausias Lietuvis GRABORIUS 1023 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA. LAIDOJU NUMIRUSIUS ANT VISOKIŲ KAPINIŲ TIK UZ 100 DOL. Duodu grabą, karavaną, automobilį ir išvą nuo pat pradžios iki pabaigai patarnavimą tik už 100 dolerių. Telephone: Greenpoint 2851.

J. LEVANDASKAS GRABORIUS 272 BERRY STREET, BROOKLYN, N. Y. Tel. Gramercy 1550. Automobilių ir Traktorių Mokykla Jus galite išmokti valdyti automobilį ir 3 dienas. Bet jūs turite turėti pripratimą ir žinojimą apie automobiliaus mechanizmą. Praktiškas kursas važinėjimo ir taisymo visų išdirbusių automobilių, kaip tai: elektros uždegimo "self starter" ir t. t. Mokymams lietuviškai ir angliškai dienomis ir vakarais. Užtikriname, kad išmokysime kiekvieną ypata. Išduodame diplomą ir pagelngivime gauti "License". Kadangi dabar persikraustėm į naują vietą kuri yra didelė ir gerai įrengta, tai ir mokymams bus daug spartesnis. Ateikite ir persitikrinkite. Instruktoriai: Tychanavicius, Kupivias ir kiti. Adresas: 426 EAST 23rd STREET, Tarpe 1 Avenue ir Avenue A. NE WYORK, N. Y. Įsitemykite mūsų naują antrašą.

TELEPHONE: STAGG 8832 Dobrovolskis & Radzevicius GRABORIAI-UNDERTAKERS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI ISBALSAMUOJAM IR LAIDOJAM NUMIRUSIUS ANT VISOKIŲ KAPINIŲ. 456 LORIMER STREET tarp Grand ir Maujer gatvių BROOKLYN, N. Y. Phone: 4711 Marika. Smith's Furniture Co VISU LIETUVIŲ ŽINIAI Didžiausia lietuviška rakančių (furniture) krautuė, gvyvoanti jau 9 metai sumanė pritraukti kiekvieną Lietuvį prie tos krautuėjos, pardodant 50-ros. Šėrai parėduoda po \$50.00. Mūsų krautuėjos yra geriausios rūšies rakančių ir bė pigia kaina. Rakančius pristatom visur, visai veltui. Naudojėtes progą, pirėikami, rakančius ar šėrus. Del platesnių žinių kreipkitės laiškai ar ypatiška.

Dr. HANNON, Specialistas 146 E. 14th St., New York Priešais Tammany Hall Ofiso, Valandos: dienomis nuo 9 iki 4. Vakare nuo 6 iki 8. Nedėliomis iš šventadieniais: nuo 1 ryte iki 2 po pietų. LYTIŠ, PUSLĖS IR KRAUJO LIGŲ (Inkstų, Pusiės, Prostatos ir t.t.) SPECIALISTAS TURINTIS PRAKTIKOS PER 25 METUS. Dr. ZINS išgydo visokias chroniškas ligas, nervų suirimą, jėrdies, plaučių, skilvio, kepenų, inkstų ir kitokias pavojingas ligas. MOTERYSI! VYRAI! Išegaminavojame Dykai Žmonės, kurie serga nusilpimu ir jau neturi vilties pasveikti, bus gydymai ypatiška. Liga tikrai bus prakalinta ir sveikata sugrąžinta. Ateikite ir reikalaukite išegaminoti Veltai. Niekas jums neklausys būti išegaminuotu per Dr. ZINS. Jo gydymo kunois yra labai žemos. Daugelis sergančių valdoja net žintis myli, idant tapli išgydytina. Visoki išgydymai yra daromi, kraujaus egzaminuojamas sulgy Wassermano sistemos. Taipgi yra daromi kraujaus išėiktimai. Dr. ZINS 110 EAST 16-th ST. NEW YORK, N. Y. TARPE 4th AVE. ir IRVING PLACE Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

NAMAI IR FARMOS Ant pardavimo mūriniai ir mediniai namai su dideliu pasirinkimu, mažu įnešimu ir priepinamiausia kaina, Brooklyn mieste ir visuose priemiesėiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, S. Brooklyn ir C. Brooklyn. 1 fam. — nuo \$1,500 iki \$10,000; Imokėti ant \$1,000 nuo \$150 iki \$200 2 fam. — \$1,800 iki \$10,000 6 fam. — \$3,800 iki \$18,000 3 fam. — \$2,500 iki \$13,000 8 fam. — \$4,900 iki \$20,000 5 fam. — \$3,500 iki \$15,000 20 fam. — \$11,000 iki \$80,000 Duvadojame namus ir šėudime morskėitimus ant namų. Kas per mūsų prirodymą perka, nieko nemokė mums ir apripiname teisingai. Ant pardavimo 200 farmų su triobomis ir gvyviliams apie New York, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausias žemė, prie girtų, vandens ir mūsų tautes apgyventa. Pardudame su mada įnešimu ir lengva imokėjimu. B. ZINS REALTY CO. 420 LORIMER STREET, 4th Fl., New York, N. Y. Telephone: 303-1222

DR. RADLOW 116 East 81st Street, arti Lexington Avenue SPECIALISTAS IVAIRIŲ VYRU, MOTERYŲ IR ODOS LIGŲ JO OBALSIS: Patarnavimas kitiems, Kaip ir pats sau. Užtikriname beskausmį, atsargų gydymą. Baigės mokslus Vokietijoje Ofiso valandos: Kasdien nuo 10 A. M. iki 6 P. M., Pėtnyčiomis ir Utarninkais nuo 10 A. M. iki 8 P. M. ir Nedėliomis nuo 9 A. M. iki 12 val. Dieną.

DR. J. VITKUS GYDYTOJAS CHIRURGAS 1286 Norwood Rd. CLEVELAND, OHIO.

DETROIT'O KRIAUCIUS Darau siutus, overkotas ir futras pagal naujausią madą. Materijos geros ir didžiausiamė pasirinkime. Darbas įgarantuotas. Kainos nebrangios. Atsilankykite visi. JUOZAS LAUKYS 2238 Caniff Ave. HAMTRAMCK, MICH.

LIETUVISKA AKUSERKA Marijona Tamkienė Baigusi mokslų New Yorko Mieste Bellevue Hospital. EINU PRIE PALAGŲ. Darbą atlieku atsakandiai. Valandos: nuo 1 iki 8 vakare. 429 BERRY STREET BROOKLYN, N. Y. Tel. Stagg 6731.

Telephone Main 9759. LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS. mufotografuoja ir numalevoja visokius paveikalus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir kraujaus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES 172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

ATGAL I SVEIKATA KIEKVIENAS VYRAS AR MOTERIS, kuris nori ilgai ir laimingai gyventi, privalo pastatyti savo sveikatą ant gero pamato. Jeigu jūs kandidate nuo naujų arba užsienėjusių ligų ir norite atgauti savo sveikatą, tai nepadarysit klaidos pasidodami mano priežiurai. TEISINGA JUSŲ PADĖTIS visumet bus jums pasakytą su pagelba atsargaus jūsų sveikatos išegaminavimo. Mano gydymo būdas, su pagelba elektros ir tlesioningų kraujo išėiktimo duoda geras pasakmes ir tokiuose atsitikimuose, jeigu kitoki gydymo būdai nebūtų pagelbėję. Jeigu jūs turite nervų suirimą reumatizma, kraujaus silpnumą, pusies nedirbimą, inkstų ne sveikumą, skilvio nedirbimą bei visurios užsitėrijimą. Patarimai Visiškai Dykai — Ateikite šiandien 146 E. 14th St., New York Priešais Tammany Hall Ofiso, Valandos: dienomis nuo 9 iki 4. Vakare nuo 6 iki 8. Nedėliomis iš šventadieniais: nuo 1 ryte iki 2 po pietų.

Dr. ZINS 110 EAST 16-th ST. NEW YORK, N. Y. TARPE 4th AVE. ir IRVING PLACE Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

Dr. ZINS REALTY CO. 420 LORIMER STREET, 4th Fl., New York, N. Y. Telephone: 303-1222

OKULISTAS J. FREYMAN 703 GRAND STREET netoli Graham Ave BROOKLYN, N. Y. Akys Išegaminuojamos Per Medicinos Daktarą Ofiso Valandos: Darbo dienomis (išskyrus šventadienius) nuo 11 iki 12 dienos, nuo 8:30 iki 6 val. vakare. Utarninkais ir ketvergais iki 7:30 vakare. Krautuė atsėduo 9 val. ryte.

DR. A. J. KARALIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3303 So. Morgan Street, CHICAGO, ILL. Telefonas: Boulevard. 2169 Valandos: Nuo 9 iki 12 val. dienos ir Nuo 2 iki 9 val. vakare.

DR. C. K. CHERRYS LIETUVIS DENTISTAS X-Spinduliais 2201 W. 22nd ir So. Leavitt Sts. CHICAGO, ILL. Telefonas: Canal 6222. Val. nuo 10 iki 12 ir nuo 1 iki 8

Automobilių Mokykla AREA AUTO SCHOOL 146 W. 56th STREET New York City Jeigu jūs norite tapti geru mechaniku — "soferiu", jeigu jūs norite uždirbti nuo \$30 iki 40 į savaitę, tai kreipkitės į mūsų lietuvišką mokyklą. Čionai jūs galėsite išimokyti pilnai automobilijū amatą. Mes turime 8 sistemas mokymams automobilių mechanizmo, su kuriu pagelba lengvai ir greitai išimokome savb mokinius, kaip važinėti automobiliu taip ir greitai juos sutaisyti. Mes mokiname lietuviškai. Kurias tešias apie keturias savaites. Mes užėiriname soferio "laisvius" ir supėikome vietą. Mokykitės gerą lietuvišką mokyklą. Lietuvis mokytojas ir instruktorius.

KAS NORITE PIGIAI PIRKTI NAMŲ, TAI VISADOS EIKITE PAS J. VASTUNAS Real Estate Co. 154 GRAND ST., BROOKLYN. Nes aš turui labai daug namų ant pardavimo Brooklyn mieste ir priemiesėiuose: Ridgewood, East New York, Jamaica, Maspeth ir Flatbush. Iš daugumos kelintais yra labai pigi, todėl kurie manote pirkti namus, tai turėsite gerą progą pasipalyti pirėimui. Taipgi kas pas mane pirks, tas bus apripintas kuo geriausiai ir po priežiūrai geriausio advokato. Taipgi aš parėudu visokios rūšies biznius: buėernes, grosernes, restoranus ir kriaučių dirbtuves. Kas pirks pas mane, tas SUČUDYS DAUG PINIGŲ Telephone 2320 Greenpoint. J. GARŠVA

GRABORIUS - UNDERTAKER LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Išbalsamuoja ir laiduoja amiratus ant visokių kapinių. Pararnauda Automobilius ir Kurias Vasalijoms, Krikščionijoms ir kiti pasivažinėjimams. 231 Bedford Ave., C. Brooklyn N. Y. VISU ŽINIAMI Geriausias Williamsbergo RUSIAKOS IR TURKIAKOS MAUDYNES 174 So. 1st St., netoli Mavy Ave. BROOKLYN, N. Y. Telefonas: Stagg 1537 F. Teitelbaum, Savininkas MAUDYNES ATVIRO KIEKVIENA DIENA UTARNINKAIS, tai specialie moterų dienai. Atsilankykite persitikrinti.

VIETINĖS ŽINIOS

Is Central Brooklyn.

Panedėlyj, spalio 16 d. įvyko ALDDL. 24 kp. mėnesinis susirinkimas Narių ir šį susirinkimą atsilankė nedaug — vien tik veiklesnieji draugai, kurie visistomėt ir susirinkimus atsilanko. Bet dviasia pas draugus buvo pakilus daug augščiau, negu pirmesniuose susirinkimuose.

Is komitetu ir komisiu raportu pasirode, kad kuopa pradeda daugiau veikti ir kad pas draugus pasireiskia veiklumo dvasia. Is silame susirinkime dalyvavusių draugu isisreiskimu pasirode, kad visi pasiryze darbuotis ant kiek jiems gyvenimo aplinkybes pavelsis.

Stai agitacijos menesio dar tik puse praejo, o jau kuopa turėjo surengus net trejas prakalbas (dvejas su LMPs. 93 kp. bendrai). Pasekmes buvo neblogos. Publika visose prakalbose buvo atsilanke vidutinski.

Nors nauju nariu ir neprisiras, bet uz tai literaturos paroduota uz keleta doleriu. Bet tai dar ne viskas. Stai siame susirinkime vel nutarta greitu laiku surengti prakalbas registracijos klausimu. Idirnkta komisija ir instruktuta, kad gautu gerus kalbetojus ir kad tinkamai prakalbas isgarsintu. Uz kalbetojus pagedavo du is siu draugu: Andriulio, Bimbos, Petrikenes ir Jeskevicius.

Na, dabar, tai jau niskiai pasirodo, kad C. brooklynieciai frakcijas likviduoja. Tokiu budu drg. Andriulis negales atsilankinti, oik C. B. jo nenori. Zhoma, gal ir yra koks vienas-kitas, kuris su d. Andriuliu ne visame tame sutinka, bet ka tai reiskia — vienas kalbetojas visiem negali ijtkti.

Beje, kuomet buvo isduota delegatu raportas is D.N.Y.P.D. konferencijos, tai didziama daug nepasitenkimo tuomi, kad konferencija prieme konstitucija, kuri panaikina referendumo vreslianku rinkime. Buvo pamatuojama tuomi, kad williamsburgieciai visuomet isiskvelbs i virsminkus, o budami virsineji, jie pridarys visokiu islaidu del ju naudos, o mes visi turisime lygiai moketi. Bet visgi jokio protesto neisnests. Visas dalykas palikta iki busianciai Sarysio konferencijai.

Labai puiku, kad mes pradėjome darbuotis. Dabar tik reikia mūsų pradeta veikima vystyti vis plačiau. Tik tokiu budu mes galėsime atsiekti savo tikslą.

ALDDL, 24 kp. Koresp.

So. Brooklynas Gyvuoja.

South Brooklyn randa nemažai lietuviu, bet kazin kas pastaruju laiku nebuvo jokio veikimo. Tad si kolonija atrode apmirusi. Bet dabar So. Brooklyn progresyviai darbininkai sujudo prie veikimo. Jie tikisi greitu laiku isjudinti visus So. Brooklyn lietuvius darbininkus.

Stai 18 d. spalio cia gyvuojanti ALDDL. 147 kuopa surengė prakalbas ir koncerta Palace svete, 708 — 3rd Ave. Zmonių prisirinko vidutiniai pagal šia kolonija, bet jei būtų buve geriaud isgarsinta, tai būtų pusetinai daug prisirinke.

Pirmiausiai perstatyta kalbėti drg. Siurba. Kalbetojas pirmojo savo kalboj kalbejo apie Lietuvą ir apie Lietuvos valdzios paskelbtą registracija. Po prakalbos pakviesta padamuoti duetas is K. Menkeliumiutes-Januskienes ir Veleckos. Po dainu vel sekė kalba. Antroj kalboj draugas Siurba kalbejo apie ateinantį didij karą ir aiskino, kaip darbininkai gali sustabdyti tas kapitalistu skerdynes del darbininku. Uzbaigdamas karstai ragino stoti i Amerikos Lietuviu Darbininku Literaturos Draugija, paaiskindamas tos organizacijos tikslus. Taipgi ragino stoti i revoliuciniu darbininku politines organizacijas ir darbo unijas.

Uzbaigus prakalbam dar padainavo tasai pats duetas. Vakaro pirmininkas drg. Januska paniskino, kad kvarteto net bus, kaip buvo garsinta, nes nežinia del kokios priezasties neatsilankė vienas kvarteto narys.

Ant pabaigos kalbetojas ir pirmininkas pakalbejo apie "Laisve", nurodydami, kad "L." yra organas ALDL. Draugijos ir kad per sios organizacijos agitacijos menesi "Laisve" nupigino prenumeratos kaina. Ragino uzrasyti "Laisve", bet kadangi South Brooklyn galima ta laikraštį nusipirkti ant kampu, tai neatsirado is susirinkusių, kurie būtų uzisprenumerave.

Uzibaigus programai buvo prirasinajami nauji nariai. Teko girdeti, kad prisiras keturi nauji nariai.

KONCERTAS IR SOKIAI RENGIA EAST NEW YORK VAIKU CHORAS

Įvykis Nedėlioje

22 d. Spalio (Oct.) SOKOLU SALEJ

190 Grand St., Brooklyn Pradžia 3 val. po pietu.

Bus puikus programos, kurio didesne dalj ispildys vaikai — pavieniai, duetai ir choras; dalyvaus ir Williamsburgo Jaunuoliu Choras. Parengimas bus labai puikus. Todel kviečiami visi dalyvauti; savo atsilankymu ne tik patys užsiganedinsit, bet ir Vaiku Chorą paremsite. Gl parama jaunam chorui labai reikalinga.

Komisiija.

ŠF ALDDL. 147 kuopa žada tuojaus griebtis už didesnio veikimo. Tai labai puiku. Didesniu veikimu bus galima isjudinti visus lietuvius darbininkus, kuriu cia randasi nemažai, bet kurie dar vis tebesiranda apsuodintė.

Neua is Rojous.

Minia Norėjo Atimti is Policijos Salaveisiu Armijos Kapitone.

Salaveisiu armijos kapitone Rēbba Crawford, jauna grazi

mergina perlejo nedėlioje sake "pamoksle" ant Times Square. Ji moka graziai kalboti ir kaip jauna, grazi mergina sutrauke apie save dideli minia klausytoju. Zinoma, tada susirinkusi minia zmonių uzblokavo gatve ir trukde komunikacijai. Policistai ateje paliepe jai sustabdyti savo "pamoksle" ir muzikos griezima. Ji ju nepadause. Tuomet policistai ja suarestavo. Matyti, minioj ji gavo dideli simpatija, nes minia bande atimti ja is policijos.

Nepamirskit, kad pėnycioj bus lavinimosi susirinkimas A. D.P. L.S. 1 kp. Drg. F. Abekas skaitys paskaita. Paskaita įvyks "Laisvės" svete, Lorimer ir Kampas Ten Eyck St. Pradžia 8 val. vakare.

Sekretofius.

VIETINIAI PRANESIMAI

GREAT NECK, N. Y. — ALDDL. 72 kp. ir LMPs. 64 kp. rengia dideli ir svarbus prakalbas, nedėlioje, 22 d. spalio, 8 val. lygiai 7 valandų vakare, Fire Hall. Kiekvienas darbininkas ir darbininke esate kviečiami atsilankyti ant šiu prakalbu.

BROOKLYN, N. Y. — Kurie esate minia del platimo tikietus veikianio "Nepalaidoti Kunai", tai malonėkite surasinti neprisirusius tikietus nevaliant kaip salato? 3 val. po pietu i "Laisvės" ofisa. Jeigu manes ten nebūtu, tai užrasykite ant konverto J. P. Vaituliani ir palikite "Laisvė". J.E.V.

PRANESIMAI IS KITUR

BINGHAMTON, N. Y. — LMPs. 23 kp. puresinis susirinkimas įvyks pėnycioj, 27 d. spalio (Oct.). Lietuviu svete, 7:30 val. vakare. Visos nauje malonėkite atsilankyti ir atsiveskite nauju nariu.

DIDELIS BALIUS. CLIFFSIDE, N. J. — ALDDL. 77 kuopa, Cliffside, N. J. rengia dideli baliu, kuris įvyks 22 d. spalio, J. Puzene's svetainė, Walkers and cor. Third St. Pradžia 2 val. po pietu. Janga 35 centu įpatai. Bus puiki muzika ir simpatyri linksmu žaidimais. Kviečiame visus atsilankyti ir linksmai laiku praleisti.

HARTFORD, CONN. — Lietuvos Sūni ir Dukteriu Druzytes nariai! Kurie turite bent koki reikalą, kaip tai broje ar kitais reikalais, tai visomet kreipkitės zomius paduoti antrašu: M. J. Yaitiekus, Sekretorius, 214 Park Terrace, Hartford, Conn.

SIUOMI PRANESU visiems Hartfordo ir apielinkes lietuviams, jog as atidariau nauja lairodziju gramofonu rekordu ir kitoku autentiu dainu krautuve. Pas mane bus galima gauti viska pigiau, negu kur nors kitur. Taipgi pas mane galima uzrasyti visokius laikraščius ir gauti jauniu knygu. Reikalui esant visuomet kreipkitės ypatskai arba laisvais pas mane.

Juozas Mažeika Hartford, Conn. (242-247)

PAJESKOJIMAI

Pajieskau apsiavedimui merginos arba našles nuo 30 iki 35 metu senus.

mo. As esu našlys 36 metu ir turu 31 metu dukterj. Mergina arba našle, kuri mylite grazi šeimyniska gyvenima atsiskukite ir isliuku prisiuskite savo paveikla "šiu adresu: M. Simutis, 102 Grand St., Box 337, Brooklyn (246-250)

Pajieskau savo draugo Kazimiro Vaituleviciaus, paeina is Mariampoles pavieto, Gudeliu valsčiaus, Skriaudziu parapijos, Semnės kaimo. Jo paties meldziu atsiskukti arba zinanciu apie jį pranešti šiu adresu: A. Billa, Box 375, Royalton, Ill.

PARDAVIMAI

PARSIDUODA grosėrne ir buėrne labai geru vietoj. Vieta apgyventa lietuviais, tenkias ir raudas. Biznis isdirbtas per daugeli metu. Priezasti pardavimo — savininkas eina i Kita bizi. Norinti pirkti kreipkita šiu adresu: 145 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. (246-251)

PARSIDUODA buėrne ir grosėrne, biznis isdirbtas ir geru vietoj. Gera proga pirkti, atsiskukti tuojau po numeriu 145 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. (246-248)

PARSIDUODA labai gera grosėrne. Vieta apgyventa lietuviais ir kitokiomis tautomis. Biznis isdirbtas per ilgus metus. Prie krautuves yra 3 kambariu del gyvenimo. Norinti pirkti kreipkita šiu adresu: "Laisvė", 46 Ten Eyck St., Brooklyn. (246-251)

DIDELIS BARGENAS. Parsiduoda puiki uke Long Islande netoli miesto. Uke susideda is dviejų akierių žemes, visi įrankiai, 7 kambariu stuba su visais rakandais. Duug vaisiniu medziu, 5 pedu viltinyčia ir kiti įtaisymai. Imoketi reikia \$1000. Likusieji ant lengvu ismokesciu. Kreipkites vakarais. M. Barth, 1463 Gates Ave., Brooklyn, N. Y. (247-248)

Parsiduoda saldainiu ir cietru krautuve. Prie krautuves yra kambariai gyvenimui. Parsiduoda labai pigiai. Kodel parsiduoda, suzinosit ant vietos. Norinti pirkti, kreipkites i "Laisvės" ofisa. (247-249)

AR JIESKOT PIRKIMU FARMOS? Stai New Jersey valstijos farmos ant pardavimo. Is 65 akierių geros žemes, 8 kambariu stoba, barnis ir kiti budinkai. Kaina \$3,200; 2) 30 akierių geros žemes, 5 kambariu stuba ir kiti budinkai geram stovyj, 1 arklys, 1 karvė, 300 vistu, 60 anciu, 8 kluais, 6 žasas ir kiti dailiai. Per farma bėga upė. Parsiduoda labai pigiai, tik uz \$3,300. Imoketi reikia \$1800. Norinti įsigyti geru farmu kreipkitas isliuku ir ypatskai ir gaukite toisras informacijas. Mike Churinkas, Box 46, Sand Brook, N. J. (247-248)

NAUJA ČEVERYKŲ KRAUTUVE

ČEVERYKŲ KRAUTUVE

Siuomi pranešame visiems Brooklyn ir apielinkes lietuviams, jog mes atidarėme pirmos klesos

ČEVERYKŲ KRAUTUVE

Mūsų krautuvej bus galima gaut penkiu geriausių šios šalies išdirbysiu čeverykus: vyrams, moterims ir vaikams. Ypatingai norime atkreipti lietuviu darbininku doma i tai, jog pas mus bus galima gauti čeverykus ir lietuviu išdirbimo, kurie yra ypatingo stiprumo ir gerai pritaikyti prie Europiskos kojios.

REIKALUI ESANT VISUOMET ATSLANKYKITE I MUSŲ KRAUTUVE IR BUSITE PILNAI UŽGANEDINTI.

Nepamirskite antrašol!

V. Januška ir A. P. Račkauskas

455 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

(Buvusiam "Laisvės" Name.)

NEPALAIDOTI KUNAI

DRAMA KETURIUOSE AKTUOSE

Parašė R. Evedokimov. Vertė iš rusų kalbos J. L. R.

Ši milžinišką veikalą statys scenoje DARBININKŲ TEATRALISKAS RATELIS

Subatoje, 21 Spalio-Oct., 1922

Mc Caddin Svetainėje

Berry St., tarpe So. 2 ir 3čios gatvių Brooklyn, N. Y.

Pradžia lygiai 8 val. vakare. Svetainės durys atsidarys 7 val. vakare.



Veikalas "Nepalaidoti Kunai", tai yra tikras vaizdas mūsų dienų: jis aiškiai parodo, kaip teli žmonės priešinasi mokslui, laisvam šeimyniskam gyvenimui, taip kad tėvas paskerdeš fanatizme atima gyvastj savo sūniui. Ši drama labai suprantamai nušviečia alkoholio kenksminguma, parodo kaip jis ispišcia Stradao pakutinius žmoniškumo jausmus, paverčia i beširdj sužvėrėjusį tėva, kad paskui vien su ju prisizymejuj Peterburgo aktorj) užmuša, o kita palieka juodam rytojui! Zingeidukime pamatyti ta Josimū o tikru nesigraudinute, nes pamatysime prieš savo akis, kaip motina globoja savo vaikus, kaip ji rūpinasi ju likimu — širdj ispišcia patiduoju, kad tik jiems būtų saugi ateitis.

Aktoriai yra rinkini, kiti jau ne pirmą kartą tolia šį veikalą, todėl yra ypatu, jog ju bus atsakėdinti ant vaidintas. Režisierius J. Rostovcev.

TIKIETŲ KAINA 50c. 75c. IR \$1.00 Gries V. Retikeviciaus puiki orkestra. Kviečia Darbininku Teatraliskas Ratelis.

Niekai Yra Gyvenimo Kambariai, Jeigu Juose Nera Muzikos

JOHN STAJAUSKAS

579 GRAND STREET. Netoli Lorimer St. Phone Stagg 0903

1114 MANHATTAN AVE. Netoli Clay St. Phone Greenpoint 3415

BROOKLYN, N. Y.

Gali įtaisyti didelę linksmumą ir malonumą jūsų namuose. Kiekvienas lietuvis ateikite pasižiūrėti.

TURIME VISOKIU LIETUVISKŲ REKORDŲ TAVO PHONOGRAFIJ

\$1.00 i savaite

Phonographai ir pianai duodami ant labai lengvu ismokesciu

Specialiskas Nupiginimas ant Švenčiu

\$1.50 i savaite \$2.00 i savaite \$2.50 i savaite

LIETUVISKOS ROLIS TAVO PIANU

Phone Cypress 3860.

OSVALDAS KIBURIS

Uzlaike Puikiasia LIETUVISKIA VIESUJU gamina geriausiu atsilanku. Todel kiekvienam lietuviui ypatu togi vieta uzėjimui. Atvažiuo sieti i East New York, kur mes neuzmirskite atsilankyti pas OSVALDA KIBURI 858 Glenmore Avenue Brooklyn, N. Y. (East New York)

KAM KENTETI?

Raunatimo, naujai ir gerai getimai greitai nusioja.

PAIN-EXPELLER

Valtiškiausias narkozis. Ziurek, kad patium tikiu greitu daugiau kaip 50 metu. Reikaling, kad turu jurelygiu Valzbaizeni.

TANKIAI PAS KIEPUS TAL KLAUSIASI SUKUS KYLA!

Kar su gaudimu kuru ligu gyvinti gub, neturinti nesurasti!

I ta klausimai atsakys

L. L. RUPPERT

H. H. FIRESTONE

Dentistai

226 BROADWAY

netoli Roehling St. BROOKLYN, N. Y.

Dantys yra istrankini ir netgi somi ant labai lengvu ismokesciu. Mokesis primamas.